

Biblioteken i Östergötland

nr **3-4** | 2011

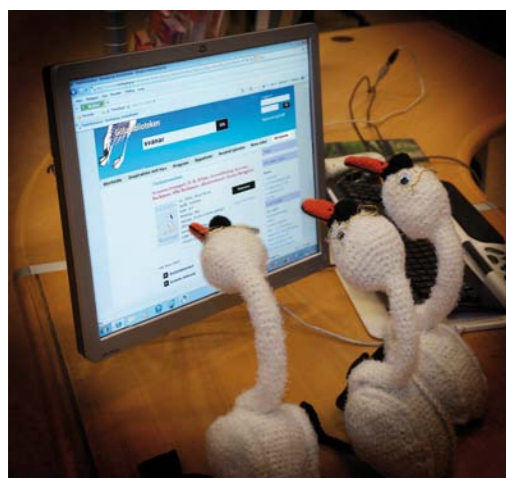
Götapetter igen!

Innehåll nummer 3-4:2011

Superduktiga samarbetar i svårt strulande systemskifte	3
Konvertering med kulturkrock	4
Norrköping förebild för nya webbplatsen www.gotabiblioteken.se	6
Nya bibliotekskortet är på gång	8
Lisas illustration vann tävlingen	9
DDK på folk- och skolbibliotek i länet?	10
Samhällsorientering på modersmål	11
Digital delaktighet och bibliotek på schemat	11
10 000 östgötar ska bli delaktiga	12
Riktlinjer för länets projektbidrag	12
Vad gör svenskarna på internet?	13
Minst 320 Mjölbybor ska få handledning	14
Sannsagan om Göta och Svante x 14	16
Lina "förvirklar" svan på svan ...	17

Ny bibliotekschef låter hellre andra synas	18
Över 5 miljoner till kompetensutveckling	19
Kulturplan pekar ut bibliotekens riktning	20
Allt genast-projektet satsar på barn	21
Här formars framtidens framtidens bibliotekslandskap	22
Nytt lagkrav på skolbibliotek	24
Nu krävs tydlighet i vad vi menar med skolbibliotek	24
Skolinspektionen skärper kraven friskolor får avslag	25
Internet Librarian International om strategier	26
Smått och gott	26
IFLA-konferens med framtidfokus	27
Skriv överallt - squoosha vidare!	28
Motala prisas för morgongympa och trivselfaktor	29
Boxholms bibliotek var på plats när världens största lanparty slog rekord	30
Unga tycker till om bibblan i Mjölby	31
Vem vinner Unga berättare?	32

Superduktiga samarbetar i svårt strulande systemskifte

Kerstin Olsson, länsbibliotekarie

Biblioteken i Östergötland och Tranås håller på och slår ihop sina biblioteksdatasystem för att bilda det gemensamma Gotabiblioteken. Hälften av biblioteken är "klara". Hur har det gått?

Saker uppstår – men vad?

Den första litterära association jag får är från Alf Henrikssons "Alfabetets användning anar aporna aldrig". En sak förstod vi redan från början. Det kommer att uppstå ett och annat. Vad hade vi ingen aning om. Men redan när Linköping uppgraderade sin Book-IT-version inför sammanslagningen, så stannade deras återlämningsautomat och det tog ett par dagar att få igång den.

Grattis Motala!

Första bibliotek att konvertera in i det gemensamma var Motala. Tursamt i sammanhanget är att de arbetade på att bli kommunens hälsosammaste

arbetsplats. Och stort grattis till Motala bibliotek för att de vann! När det gäller konverteringen är fortfarande inte allt på plats efter tre månader. Förutom frustrationen hos all personal när de ska ge service till låntagarna i ett system som inte fungerar som det ska, så har Axiell fått läsa om alla RFID, PV Supa har fått programmera om för att det ska funka till Book-IT och projektstödet som länsbiblioteket köper in har tillsammans lagt mer än heltid på problem efter konverteringen. Läs om bibliotekschef Helena Agnemars goda råd inför kommande konverteringar.

Biblioteken gör skillnad

Teknikstrulet hoppas vi är överstökad när alla är inne i systemet. Då kan vi koncentrera oss på det som är viktigt i sammanhanget: berättelserna, litteraturen, läsning, tillgänglighet, digital delaktighet. Det vill säga de områden där biblioteket gör skillnad för personlig utveckling, livskvalitet, samhällsutveckling och demokrati.

Kostnadsmodellen för e-böcker

Det sker många förändringar i bibliotekslandskapet, men två frågor är speciellt viktiga för tillgången på litteratur just nu. Det ena är kostnadsmodellen för bibliotek när det gäller e-böcker. Den rusar i höjden nu när många har surfplattor och det är lätt att ladda ner e-böcker. Samtidigt som Zlatan ger ut sin självbiografi och Tomas Tranströmer får Nobelpriset i litteratur. Samtidigt som utbudet är för svagt och det mesta mainstream och förlagen inte vill släppa nya böcker för utlån via biblioteken.

Kvalitetslitteratur

Litteraturutredningen sätter fingret på de försämrade villkoren för kvalitetslitteratur, det kommer ut färre titlar, de ges inte ut som e-böcker, färre översättningar från andra språk. Här behövs biblioteken inte bara som arena för den samlade bokutgivningen utan som aktiv part i litteraturförmedling och lässtimulans.

Hopp om solsen

Ett stimulerande jobb ligger framför oss och kan förhoppningsvis skönjas bortom det systemstrul som pågår för tillfället. Det är snart vintersolstånd så vi går definitivt mot ljusare tider. Solen skiner så småningom som systemet som strålande stjärnor.

Ansvarig utgivare:
Kerstin Olsson, länsbibliotekarie
kerstin.olsson@ostsam.se
Redaktör: Agneta Hagelin
agneta.hagelin@ostsam.se
Layout: Agneta Hagelin
Tryck: Kisatryckeriet AB

Manusstopp nr 1-2 2012:
10 april 2012
Välkomna med artiklar från biblioteken i länet!
Skicka artiklar på högst 500 ord till ansvarig utgivare per e-post. Innehållet i varje artikel svarar insändaren själv för.

Omslagsbild:
Lisa Benk gjorde illustrationen som blir Gotabibliotekens nya bibliotekskort.

Konvertering med kulturkrock

Text: Kerstin Olsson, länsbibliotekarie

Det är många olika parter inblandade i konverteringsarbetet. De bibliotek som haft Mikromarc och Libra är nu "klara" med själva konverteringen. Men mycket efterarbete kvarstår för att rätta till fel och att vänja sig vid nya sätt att tänka och arbeta.

Just nu är det paus i konverteringsarbetet, det ska programmeras inför Book-IT-bibliotekens intåg i det gemensamma, som börjar strax efter nyår och ska vara klart i februari. Sist in blir Norrköpings bibliotek.

Drift och förvaltning

Efter dialog med kommunernas IT-avdelningar så blev beslutet att LK-DATA (Linköping) sköter driften av det gemensamma systemet. Utifrån kraven i upphandlingen skulle det vara dubbla servrar och separerad kommunikation, så att systemet inte lätt slås ut i samband med driftstörningar eller olycka. Servermiljön var klar i början av september och konverteringarna kunde börja enligt tidsplanen. Systemansvariga från Linköping och Norrköping har deltagit som projektstöd vid alla konverteringar. De har haft fullt upp att hjälpa till att rätta fel som uppstått i konverteringsarbetet.

Varför är det så svårt 1:

Kommunikation är svårt och det är många inblandade parter som ska kommunicera med varandra: länsbib-

liotekets projektledare och projektstöd, projektledare och experter på Axiell, ca 6-8 personer för olika frågor, de gamla systemleverantörerna som ska leverera data från gamla systemen, kommunernas IT-chefer och IT-tekniker, bibliotekschefer och bibliotekens systemansvariga, inköpsansvariga och katalogansvariga, LKDATAS projektledare och tekniker för olika delar, system, sms, kommunikation, och andra leverantörer av tjänster, Btj, PV Supa med flera.

Jag är både imponerad och tacksam för det tålamod som många visar. Och jag har full förståelse för att det osar svavel ibland. Men som Helena Agnemar så klokt säger: "Var försiktiga med varandra," och "gör roliga saker tillsammans".

Varför är det så svårt 2:

Brist på erfarenhet gör att mycket är oförutsägbart. Varken Axiell AB eller biblioteken har gjort det här förut. Största erfarenheten innan, säger Axiells projektledare, var från sammanslagningen av Book-IT-biblioteken i Värmland. Men det var

"bara" Book-IT bibliotek. Nu skulle även Mikromarc och Libra in och de bygger på annan standard. Mikromarc har en internationell Mark21 standard, medan Book-IT-biblioteken har Btj's BURK-poster som har ett eget Marc-format. Därtill att Motala bibliotek som var först med konverteringen inte bara har folkbiblioteket med filialer, utan även ett tjugotal skolbibliotek och två gymnasiebibliotek som har hand om all kurslitteratur, som också skulle med.

Exempel på strul

Några exempel på strul: RFID lästes in fel och utlåningsmaskinerna fungerade inte. Här fick Axiell och PV Supa diskutera sig fram till en lösning och efterföljande programmering. Det tog några veckor.

Det blir dubblettposter (eller fler) som är olika för samma titel, och när ett bibliotek köper ett nytt exemplar kan det bindas till fel post, man måste vara observant. Det behövs storstädning bland poster. Böcker hamnar på fel avdelningar, bl.a. hamnade Motalas barnboksmagasin på vuxenavdelningen. Bra att det upptäckts så att det kan

Cirka 3 miljoner medietitlar har östgötarna och Tranåsborna tillgång till i det nya gemensamma systemet. Just den här dagen var det inte mycket Tobias Larsson från Poståkeriet i Motala skulle hämta hos Anya Feltreuter i Boxholm. Foto: Agneta Hagelin

flyttas rätt. Mycket jobb är det. Reservationer är ett stort problem. För att förhindra det krävde vi i upphandlingen att allt skulle konverteras, även in- och utlån. Det klarade man inte, vilket betyder att alla medier ser ut att stå inne på hyllan och det blir plockklappar in absurdum. Globala reservationer fick stängas av och vi arbetar på att få Axiell att ta fram en lösning. Vi får se om programmeringen inför Book-IT-bibliotekens konverteringar eliminerar problemet.

Småstrul kan bli storstrul

Frustrerande för många att inte kunna göra allt man är van vid. En del med god kunskap kan gå in bakvägen och ge sig själva behörighet att ändra parametrar och katalogposter. Fungerar i ett lokalt system, men i ett samarbete kan det ställa till oreda för omgivningen. Att rätta småstrul på ett ställe kan bli storstrul för andra. Parametrarna berör

mest personalens arbete, men ändrar man i katalogposterna kan det slå ut den bibliografiska servicen och det kan bli svårare för låntagarna att söka i katalogen med bra resultat. Vi får arbeta oss fram till en bra grundstruktur för den gemensamma katalogen. Det är bra att det testas nu så att vi ser vad som händer, då kan problemen förebyggas på sikt.

Förvaltningsorganisation

Rolf Holm på länsbiblioteket har fått ansvaret för förvaltningsorganisationen från slutet av november. Experter i förvaltningsorganisationen blir några systemansvariga ute på biblioteken, i dagsläget Charlotte Landgren från Norrköping, Lars Qvint och Kerstin Ryd från Linköping, och ett par till är på väg in. Vi håller på och riggar ett ärendehanteringssystem på webben, där man kan få svar på frågor och anmäla ärenden. Det finns också ett

telefonnummer att ringa, **013-207001**, som är bemannat dagtid.

Kunskaper att utveckla

Det som är bra i sammanhanget är att man träffas och får lösa problem tillsammans. Ett gemensamt system är grunden för nya sätt att arbeta och nya kunskaper att utveckla. När det är klart kan man flytta fokus till det som är viktigare och roligare. Att arbeta med litteraturen och berättelserna i alla dess former. Att stimulera intresset för att läsa, lära, söka information, skriva, uttrycka sina åsikter, att vara delaktig i samhället.

Erfarenhet från Värmland: under konverteringsarbetet var alla frustrerade, men så fort det var klart tyckte man att det var jättebra. Och den förändringen gick snabbt. Efteråt ville ingen tillbaka till det gamla.

Norrköping förebild för nya webbplatsen www.gotabiblioteken.se

Text: Kerstin Olsson, länsbibliotekarie

Den nya webben för Gotabiblioteken kommer att byggas i Arena. Bibliotekscheferna beslutade i början av sommaren att den gemensamma webben ska byggas på det omfattande utvecklingsarbete som Norrköpings stadsbibliotek redan gjort i Arena.

Under hösten har Norrköpings stadsbibliotek byggt om hela sin webbplats igen, utifrån vad användarna gör på den. Den lanserades för någon månad sedan och är lättnavigerad med många bra funktioner och mycket bra innehåll.

Egen direktingång

Senare versioner av Arena gör det möjligt att varje kommunbibliotek får en egen direktingång. Därför kommer Gotabibliotekens nya webb att bestå av en gemensam del och en del som är unik för varje kommun. Det är samma tanke som låg bakom nuvarande

portalen www.ostgotabibliotek.se som ska ersättas med den nya.

Webbgrupp

Det är viktigt att alla bibliotek tänker till hur mycket eget man vill göra i den gemensamma webben och hur mycket eget material man vill ha på sina sidor. En tillsatt webbgrupp håller på och tittar på vilka funktioner som måste finnas på det gemensamma. På den gamla webben www.ostgotabibliotek.se finns förutom gemensamma tjänster och samsök, även en del undersajter. Det gäller t.ex. Östgotaförfattare, Unga berättare, Östgöta Taltidning. En del

av biblioteken i länet har använt den som sin hemsida. En del av materialet behöver få en hemvist på nya webben.

Visst funkar ö

Adressen till nya webbplatsen kommer att bli www.gotabiblioteken.se. Adressen fungerar med både o och ö. Använder man den idag går den till den gemensamma katalogen i Götasystemet, men i det gamla tråkiga systemgränssnittet som inte gör någon människa glad. När blir den nya Götawebben klar? Jag hoppas att den gemensamma delen med integrerad katalog och databas-

tjänster kan vara användbar, om än inte klar, när alla bibliotek konverterats in i mars 2012. De enskilda kommunernas sidor kommer till efterhand. När den gemensamma delen är klar kan man skrota den gamla Opac:en.

Dags att tänka om

Det är ett stort arbete framför oss med nya webben, men det är ett roligt utvecklingsarbete i ett modernt biblioteksrum med många möjligheter som hela tiden förändras. Och med den smarta mobilen och surfplattan måste vi tänka om också när det gäller webben: från ett skyltfönster till vad som finns i det fysiska biblioteket, till ett verktyg som tillgängliggör e-medier och bibliotekstjänster för egen nedladdning.

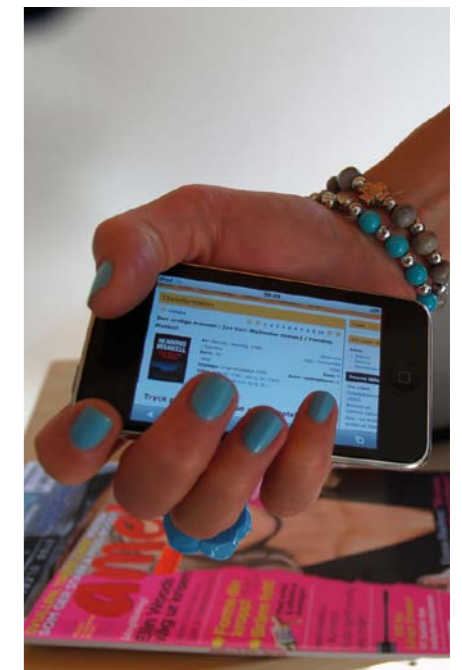
Också här är Norrköping ett gott föredöme i utvecklingsarbetet. Man har gjort en bra mobilwebb som kan användas i alla mobiler, inte bara i

smartphones. I samarbete med Norrköpings IT-enhet har stadsbiblioteket dessutom gjort det möjligt att integrera Elib i Arena. Nu kan låntagarna ladda ner e-böcker på ett mycket enklare sätt direkt från hemsidan, utan en massa krångliga omvägar. Det är också intressant att Norrköping erbjuder sig att ordna direktingångar till bibliotekswebben från andras hemsidor, en tjänst som saluförs under namnet "Norrköpings stadsbibliotek på din sida".

Se live hur det kan bli

Generöst nog kan alla bibliotek i länet och i Tranås ha allt detta med sig i det fortsatta utvecklingsarbetet av www.gotabiblioteken.se.

Undersök Norrköpings hemsida och se live hur det kan bli. Notera att barn och unga nås direkt på startsidan till höger. Den utökade sidfoten är också genomtänkt och bra: www.nsb.norrkoping.se.

Biblioteksapp för mobiler finns redan i Norrköping.

En skärmdump från pågående arbete med nya Götawebben som helt ska ersätta nuvarande portalen ostgotabibliotek.se.

Norrköpings bibliotekswebb är nyligen omgjord och utgör förebilden för blivande www.gotabiblioteken.se

Nya bibliotekskortet är på gång

Text: Agneta Hagelin, redaktör

Under första kvartalet 2012 ska den första upplagan av Götabibliotekens nya gemensamma kort levereras. Under en övergångsperiod kommer både de gamla lånekorten och det nya bibliotekskortet att fungera parallellt.

Det nya bibliotekskortet är ockragult med den östgötska knölsvanen som symbol. Götasvanen är gjord av Lisa Bengtson (alias Lisa Benk) som också utformat den mörkt, mörkt blå baksidan där Götailustrationen delvis återvinns med en bildlik "fotnot". Kortet innehåller plats för både RFID och streckkod eftersom de 14 berörda kommunerna har olika system.

Hur många går åt

Enligt planen ska cirka 100 000 bibliotekskort beställas, men det görs i omgångar. Ingen vet hur många kort som kommer att gå åt.

– Många frågar efter möjligheten att vara miljövänlig och helt avstå från plastkort. Det borde bli rimligt om vi på sikt kopplar alla konton i Götabiblio-

teken till personnummer, kommenterar länsbibliotekarie Kerstin Olsson.

Successivt byte

Fem frågor om nya kortet:

Är korten beställda?

Offerter har kommit från fyra leverantörer, beställningen görs innan nyår. Leveranstid är 4-6 veckor.

När ska de gamla lånekorten bytas ut?

Det görs successivt efter att alla kommuner är konverterade till det nya systemet, något som beräknas vara klart första kvartalet 2012. Gamla och nya kort kommer att fungera parallellt under troligtvis ett års tid.

Kommer de gamla kortserierna, som bland annat är kopplade till databastjänster, att fungera efter lanseringen av nytt kort?

När databasfrågorna är lösta kommer de gamla korten att släckas ned, troligen 2013.

Blir det gemensamma låneregler för alla bibliotek i Göta?

Under en övergångsperiod kommer

det att vara olika, men på sikt ska det vara helt lika och avgiftsfritt rakt över, senast under 2013.

Ska det kosta låntagaren att få ett nytt kort?

Nej, men bortslarvat kort som ska ersättas kommer att kosta.

Tyck om bibliotekskort

Två biblioteksentusiaster från Norrland har ambitionen att skaffa samtliga bibliotekskort i Sverige. Elizabeth Westerlund och Kristin Stenberg driver en blogg där de bland annat betygssätter korten och ordnar omröstningar.

Just nu går de bland annat igenom Östergötlands nuvarande lånekort. De har ställt sig allra först i kön för att få komma över det nya Götakortet!

Läs mer på:

<http://bibliotekskort.wordpress.com>

Lisas illustration vann tävlingen

Text och foto: Agneta Hagelin, redaktör

Östergötlands landskapsfågel pryder det nya gemensamma bibliotekskortet. Lisa Bengtson, som utbildats till grafisk formgivare i Norrköping, gjorde knölsvanen som vann juryns absoluta gillande.

Illustrationen har nu anpassats för att produceras som bibliotekskort i cirka 100 000 exemplar.

– Det känns fantastisk kul och häftigt. Och otroligt lägligt. En bättre start på min ovissa framtid som grafisk formgivare och illustratör hade jag inte kunnat önska mig, säger Lisa Bengtson som till sommaren 2011 gick ut det treåriga kandidatprogrammet "Grafisk design och kommunikation" vid Campus Norrköping.

Vann 5 000 kronor

Tävlingen om att göra det nya bibliotekskortet ordnades av Länsbibliotek Östergötland. Lisa blev tipsad om den av en slump, gjorde sin svan i sista minuten. Och så glömde hon allt. När sedan länsbiblioteket ringde trodde hon först att det handlade om någon försenad bok ...

Lisa vann 5 000 kronor, fick rejäl uppmärksamhet i media och lite ströuppdrag. Hon blev också inbjuden som kreativ formgivare i samband med en rikskonferens som hölls i Norrköping under hösten.

Juryns motivering

Så här tyckte tävlingsjuryn efter att gått igenom de cirka 100 bidrag som lämnades in av privatpersoner, etablerade konstnärer och företag:

"Juryn har efter noggrann genomgång av förslagen funnit att förslaget med den läsande svanen inspirerar och förstärker bilden av bibliotekens verksamhet. Färger och motiv har tydlig östgötsk anknytning som passar och beskriver Götasamarbetet. Förslaget är originellt och har ett nutida uttryck och ett tilltal som passar både barn och vuxna."

Juryn bestod av Bo Olls/Regionförbundet Östsam, Kristina Nordell/Norrköpings stadsbibliotek, Thomas C Ericsson/Kinda bibliotek, Liza Bäckström/Söderköpings bibliotek och Linda Fagerlund/Linköpings stadsbibliotek.

Snabbfakta om vinnaren:

Namn: Lisa Bengtson (men gärna känd som Lisa Benk)

Aktuell: Får 5 000 kronor för vinnande illustration i tävlingen om länets nya bibliotekskort.

Ålder: 24

Bostadsort: Nybliven Stockholmsbo,

ursprungligen från Vimmerby.

Utbildning: Examen från kandidatutbildningen Grafisk Design och Kommunikation vid Linköpings Universitet.

Framtidsplaner: Skaffa mig ett meningsfullt jobb, där jag ritar och formger mer eller mindre meningsfulla saker. Jag håller mig gärna borta från reklam, och jobbar mer med konst- och kulturrelaterat.

Webbplats: <http://lisabenk.se>

DDK på folk- och skolbibliotek i länet?

Text: Rolf Holm, Länsbibliotek Östergötland

På bibliotekschefermötet i oktober kom man överens om att hos Kungliga Biblioteket (KB) lämna in en projektansökan om utvecklingsbidrag till en förstudie om införandet av DDK på folk- och skolbibliotek i Östergötland.

Det är Regionförbundet Östsam/ Länsbibliotek Östergötland, Linköpings universitetsbibliotek/LiUB och kommunbiblioteken i länet som arbetat fram ansökan tillsammans. Syftet är att undersöka möjligheten att gå över till DDK klassifikationssystem för folk- och skolbiblioteken i Östergötland. Vi vill ha en samlad syn ur ett folkbiblioteksperspektiv på hur regionens kommunala bibliotek ska förhålla sig till Dewey decimalklassifikationssystem.

Anknytning till LIBRIS

Såväl KB som Svensk biblioteksörening har ställt sig bakom ett införande av DDK på svenska bibliotek och en framtida nationell bibliotekskatalog. Det är samtidigt en pedagogisk fråga för skolbibliotek, gymnasiebibliotek och universitetsbibliotek. Idag är det olika system i en allt mer internationaliserad kontext där en stor andel är människor med utländsk bakgrund. Det vore intressant att belysa frågor som vad införandet skulle betyda ur såväl ett personalperspektiv som ur ett brukarperspektiv, vilka möjligheter kan Dewey öppna när det gäller exponering av medier, vad gör det för skillnad etc? KB skriver på sin hemsida:

"Vi välkomnar ansökningar om utvecklingsprojekt, fungerande prototyper, undersökningar, tester, förstudier, och annat som knyter an till LIBRIS nationella system. Projekt inom områdena e-böcker och mobila tjänster är särskilda insatsområden. Till det kommer system eller komponenter där något LIBRIS-system är en integrerad del anslutande del. Det kan röra sig om digitala plattformar, cirkulation, lokala system eller annat anknytande. Ovanstående är exempel på prioriterade insatsområden men även andra idéer välkomnas."

I sin ansökan noterar Östergötland att den nya gemensamma katalogen är döpt till Göta med tanke på att beståndets integreras i LIBRIS. Samtidigt med kommunbibliotekens konverte-

Hej då SAB-systemet. Östergötland söker pengar för en förstudie om införande av DDK-systemet.

ringsarbete pågår en övergång till Dewey decimalklassifikationssystem vid Linköpings universitetsbibliotek (LiUB). Bytet av klassifikationssystem är föranlett av Kungliga Bibliotekets beslut från den första januari i år att gå över till Dewey.

Intresse i Åtvidaberg

En rad universitetsbibliotek hakade på, däribland LiUB. Bland folkbiblioteken i Östergötland har bland annat Åtvidabergs kommunbibliotek intresserat sig för frågan. Klassifikation och hylluppställning hänger nära samman. Bakomliggande faktorer för projektansökan:

1. Gemensamt biblioteksdatasystem för folkbiblioteken i Östergötland.
2. Göta (den gemensamma katalogen)

in i Libris.

3. Ny användarvänlig regional bibliotekswebb.
4. Utökad samarbete kring nättjänster och e-medier för en jämlik tillgång.
5. På sikt främja högre utbildning.
6. Gemensam kompetensutveckling folk/kommunbibliotek och Linköpings universitetsbibliotek (LiUB) i projektet BESÖK.
7. LiUB:s pågående arbete med DDK innebär att kommunbiblioteken i Östergötland har en nära samarbetspartner kring klassifikation och hylluppställning etc.
8. Nya arbetssätt kring bevakning, inköp, katalogisering, hylluppställning, tillgängliggörande och förmedling av litteratur.

Frågor att besvara

Viktiga frågor att besvara är hur tillgängligheten för barn/ungdomar, människor med funktionshinder och människor med annat modersmål än svenska påverkas av en övergång till DDK på de kommunala biblioteken. Hur kan man arbeta med olika teman? Vad blir lättare, vad blir svårare? Också viktigt att belysa är hur navigeringen i det fysiska biblioteksrummet påverkas. Vilket kompetensbehov kommer att finnas? Är en övergång till DDK för de kommunala biblioteken en förutsättning för att de på sikt ska kunna vara med LIBRIS?

Förstudien syftar också till att lyfta fram den gemensamma utvecklingspotential som finns i de stora övergripande projekt som Länsbibliotek Östergötland blivit beviljade medel för (de tre projekten Digidel, BESÖK och Allt genast/Egen nedladdning). Sammantaget handlar det om att än mer tillgängliggöra bibliotekets samlade resurser lokalt, regionalt, nationellt och internationellt genom samarbete mellan våra olika bibliotekstyper.

Samhällsorientering på modersmål

Text: Maria-Theresia Rosén, samordnare

Under oktober månad startade en försöksverksamhet med samhällsorientering på modersmål. Försöksverksamheten sker i ett samarbete mellan länets kommuner och pågår under hela 2012. Länsbibliotek Östergötland har fått i uppdrag att driva verksamheten.

Bakgrunden till försöksverksamheten är en ny lag som ålägger kommunerna att erbjuda nyanlända flyktingar samhällsorientering på modersmål i minst 60 timmar. Syftet med att driva verksamheten regionalt är att ge samtliga kommuner i regionen möjlighet att erbjuda en likvärdig samhällsorientering på modersmål genom regionala samhällskommunikatörer.

Flerspråkiga

Samhällskommunikatörerna är flerspråkiga och ska fungera som brobyggare mellan det svenska samhället och nyanlända flyktingar. Syftet är att skynda på etableringen och att skapa en högre delaktighet i det svenska samhället för personer med utländsk bakgrund. Samhällskommunikatörerna talar språken

somaliska, arabiska, syrianska, persiska/farsi, dari, tigrinja, ryska, sorani, kurmandji, franska, swahili, kirundi, engelska och svenska.

I försöksverksamheten finns även ett samarbete med landstingets hälsokommunikatörer. Läs mer på landstingets hemsida: www.lio.se/halsokommunikatorer

Utbildningssyfte

Samhällskommunikatörernas arbetsinsats gäller framförallt "Samhällsorientering för nyanlända flyktingar" inom ramen för deras etablering.

Vid utrymme kan samhällskommunikatörerna även finnas tillgängliga för andra intressenter inom Östergötlands kommuner. Exempelvis i utbildningssyfte, framförallt när det gäller länderkunskap, familjefrågor och

könstympling.

Namn: Maria-Theresia Rosén

Ålder: 35 år

Bor: Mantorp

Familj: Man och tre barn

Yrke: Samordnare – regional samhällsorientering för nyanlända

Intresse: Träning, läsning, umgås med familj, släkt och vänner

Läser gärna: Självbiografier, deckare och självhjälpsböcker

Brinner för: Alla människors lika värde och rättigheter

Framtidsplaner: Skriva en bok

Digital delaktighet och bibliotek på schemat

Text: Anne Hederén, Länsbibliotek Östergötland

Unikt för Östergötland - 60 timmar samhällsorientering utökas till 70 timmar för alla nyanlända när digital delaktighet blir obligatoriskt.

För att skapa mer jämbördiga förutsättningar och öka den digitala delaktigheten hos nyanlända utökas de lagstadgade 60 timmarnas samhällsorientering med 10 timmars hands-on i internetanvändning och samhällets e-tjänster. Frågan har drivits inom ramen för länsbibliotekets projekt Nytt & nöje Digitalt medborgarskap i Östergötland.

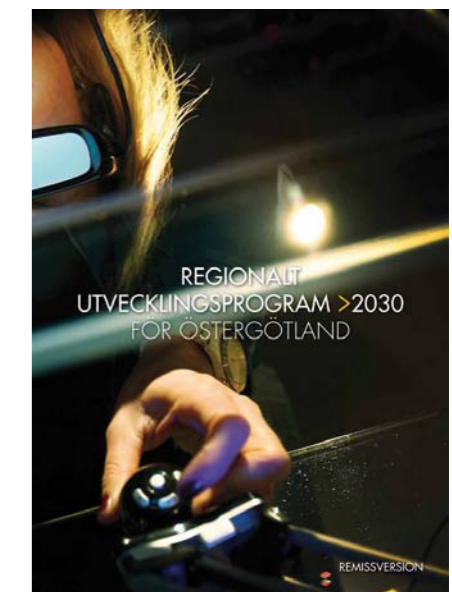
Avsnitten om internet kommer att ordnas på modersmål. Samhällsorienteringen ska präglas av dialog och delaktighet och man vill i möjligaste mån undvika skolmiljö. Därför finns inskrivet i förslaget att momenten med fördel kan hållas i bibliotekens lokaler där så är möjligt.

Specifikt för länet är även att alla nyanlända ska erbjudas 3 timmars biblioteksinformation inom ramen för

samhällsorienteringen. Biblioteken ansvarar för information om de fysiska och digitala resurser som erbjuds med samhällskommunikatörerna som språkstöd. Satsningen är ett tydligt exempel på realisering av rekommendation # 6:10 i det nya Regionala utvecklingsprogrammet > 2030 som nu är ute på remiss:

Gör biblioteken till informationsnoder

Kommunerna, Landstinget och Regionförbundet rekommenderas att utnyttja och stärka biblioteken som informationsnoder. Biblioteken har en unik ställning med en stark demokratisk prägel. Utnyttja biblioteken för att minska den digitala klyftan, fungera som stödpunkter för distansstudier och samhällsinformation.

Den regionala utvecklingsplanen finns att ladda ner på www.ostsam.se.

10 000 östgötar ska bli delaktiga

Text: Kira Berg, projektledare

Den nationella kampanjen Digidel 2013 har målet att en halv miljon svenskar ska bli digitalt delaktiga fram till 2013. Länsbibliotek Östergötland och Bildningsförbundet Östergötland har satt det gemensamma målet för bibliotek, studieförbund och folkhögskolor i länet till 10 000 personer.

Projektet är treårigt och pågår fram till årsskiftet 2013/2014. Det finansieras med 800 000 kronor från Regionförbundet Östsam.

Sedan 1 september arbetar jag, Kira Berg, som projektledare för Digidel i Östergötland.

Jag har under hösten besökt samtliga kommunbibliotek i länet för att se hur långt man kommit i arbetet med att göra människor digitalt delaktiga.

Personalen på biblioteken ser möjligheter och samarbetar med olika studieförbund för att förverkliga det gemensamma målet att ytterligare

10 000 personer ska bli digitalt delaktiga till och med 2013. Det ska ske genom studiecirklar, enskilda handledningar, inspirationseminarier och liknande. I projektet finns också möjlighet för biblioteken att söka medel för lokala delprojekt.

Vinna-vinna-förhållande

Politikerna i Östsam har visat sitt stöd för att arbeta med den digitala delaktigheten på regional nivå genom Rupen (Regionala utvecklingsplanen för Östergötland). Nu gäller det också för varje kommun att på lokal nivå arbeta för den digitala delaktigheten tillsammans med andra samhällsaktörer och till sin hjälp kan man ta projektet Digidel 2013 på biblioteken i

Östergötland.

Ett vinna-vinna-förhållande uppstår när bibliotek tillsammans med andra samhällsaktörer samarbetar och använder varandras kompetenser för att göra fler invånare i Östergötland digitalt delaktiga.

Namn: Kira Berg

Ålder: 58 år

Bor: Norrköping

Familj: Stor

Yrke: Projektledare och

möjlighetsbärare

Intresse: Silversmide

Läser gärna: Deckare och barnböcker

Brinner för: Demokrati

Framtidsplaner: Carpe Diem

Riktlinjer för länets projektbidrag

Text: Anne Hederén, Länsbibliotek Östergötland

En del av länsbibliotekets projektmedel för Digidel 2013 avsätts till stimulering av utbildning för att öka den digitala delaktigheten. En annan del kommer att användas för att stödja mindre lokala, projekt t.ex. riktade mot en särskild målgrupp.

Vid strategimöte den 5 oktober antogs riktlinjer för samarbete mellan bibliotek och studieförbund i dialog med folkbildningen. För att öka möjligheten att erbjuda avgiftsfria studiecirklar får både studieförbund och bibliotek en ersättning för cirklar som arrangeras i

samarbete för att täcka deltagaravgift eller andra kostnader. Cirkelarna kan utan lokalkostnad arrangeras i bibliotekens lokaler där så är möjligt. För att vara berättigade till bidrag ska cirkelns innehåll vara internetanvändning eller digitala medier/digital interaktivitet.

Kampanjer i mars och till hösten

EU tar årligen initiativ till en internationell kampanjvecka för ökad digital delaktighet som kallas Get Online Week. Digidel kommer att ansluta sig nationellt till kampanjen som äger rum mellan 26-30 mars 2012. För Östergötlands del ser vi kampanjveckan som en mycket bra möjlighet där bibliotek och folkbildning kan genomföra aktiviteter och marknadsföring i samarbete. Be-

slut om att delta har tagits gemensamt med Bildningsförbundet Östergötland och planeringsarbetet pågår. Tema för Get Online Week är aktiviteter för att locka nya internetanvändare och information om samhällstjänster på nätet. Därutöver kan det tillkomma nischade insatser mot särskilda målgrupper. Till hösten planeras ytterligare en regional kampanj om digital delaktighet i samarbete med Bildningsförbundet Östergötland.

Nu är kontaktpersoner för projekt Digidel 2013 utsedda på alla bibliotek och dessa utgör också arbetsgrupp inför Get Online Week.

Foto: stock.xchng

Vad gör svenskarna på internet?

Text: Kira Berg, projektledare

Nu finns fler datorer än människor i de svenska hushållen – snittet är 2,8 datorer och 2,5 personer. Detta och mer framgår av stiftelsen .SE:s årliga rapport "Svenskarna och internet".

Mobilt internet – antalet användare har fördubblats och den stora förändringen under det senaste året är genombrottet för mobilt internet. Antalet användare har fördubblats under det senaste året. 36 procent av befolkningen över 12 år surfar mobilt.

Vad gör vi på internet?

Internet fortsätter att sprida sig även om spridningstakten nu är mycket långsam. 88 procent av befolkningen över 12 år har tillgång till internet och 85 procent har tillgång till bredband i hemmet. I dag är det 69 procent som använder internet dagligen. 2003 var det 25 procent av befolkningen som använde internet dagligen. De vanligaste aktiviteterna är att söka på nätet med hjälp av Google, använda e-post, söka nyheter, leta efter tidtabeller, adresser, telefonnummer, söka/kolla fakta, leta efter kartor och vägbeskrivningar.

Sociala medier

Intresset för sociala medier fortsätter att öka. Över hälften av svenskarna finns i dag på Facebook. Användandet av sociala medier ökar mest bland de yngre pensionärerna (från 8 till 25 procent) och bland de yngre tonåringarna (från 57 till 85 procent). Sju procent

av befolkningen använder Twitter, två procent gör det dagligen. Antalet bloggare har inte ökat särskilt mycket, däremot ökar läsandet av andras bloggar. Kvinnor läser bloggar i större utsträckning än män.

Unga och internet

Internetanvändningen går allt lägre ned i åldrarna. I dag använder hälften av 3-åringarna internet. Populärast bland barn är olika spel. Flickor är betydligt flitigare bloggare än pojkar. En tredjedel av barnen är på sociala nätverk.

Musik och bild

Spotify är mycket populärare än fildelning. Drygt hälften (57 procent) av svenska folket lyssnar på musik via internet. I åldern 16-25 år lyssnar nästan 9 av 10 på Spotify, hälften lyssnar dagligen. Så gott som alla internetanvändare i åldrarna 15-25 (99 procent) besöker Youtube. Sajten är även populär bland äldre – två av tre i åldrarna 56-65 har besökt den.

Digitalt utanförskap

År 2009 var det 1,7 miljoner svenskar över tolv år som mycket sällan eller inte alls använde internet hemma. 2010

hade antalet sjunkit till 1,5 miljoner och ett år senare, 2011, har antalet som står utanför sjunkit till 1,33 miljoner. Successivt minskar andelen svenskar som står utanför, även om minskningen går allt långsammare. Det är dock nödvändigt att analysera inte bara tillgång utan också hur internet används. En del del av dem som har tillgång till internet är ändå inte digitalt delaktiga.

Äldre och internet

Tre av fyra användare i åldern 55 till 74 år är idag dagliga användare. Och nästan alla använder internet åtminstone någon eller några gånger i veckan. Men många äldre är icke-användare och hamnar därmed utanför det digitala informationssamhället. Det medför att bland de äldsta har fyra av tio tillgång till internet och en av fyra är dagliga användare. En majoritet är således utan tillgång och tre av fyra är inte dagliga användare.

Du kan ladda ner hela rapporten som pdf-fil på <http://www.iis.se/docs/SOI2011.pdf>

Bibliotekarie Nils Grönlund visar och berättar hur sociala medier fungerar för intresserade Mjölbybor

En av tre gratiskurser för nybörjare på internet som har anordnats av Seniornet på biblioteket i Mjölby under hösten. Från vänster: Evert Borring, Jan Lijfh, Ulla Dahlström, Paul Holstenson, Sven-Ola Dolk och Raoul Brusberg, kursledare.

Minst 320 Mjölbybor ska få handledning

Text och foto: Birgitta Hellman Magnusson, bibliotekschef i Mjölby kommun

Biblioteken i Mjölby kommun ska under 2012 undervisa/inspirera/handleda minst 320 IT-användare. Genom grundläggande IT-handledning ska biblioteken verka för att minska den digitala klyftan.

Så lyder bibliotekets åtagande i Kultur- och fritidsnämndens budget för nästa år. Det är ett åtagande som hela nämnden står bakom. Därmed har det kommunala biblioteket fått ett tydligt uppdrag att arbeta för att öka den digitala delaktigheten bland Mjölbyborna.

Nämnden har inte skickat med några nya pengar för att biblioteken i kommunen ska kunna uppfylla målet, utan meningen är att det ska ske med befintliga resurser. Däremot ligger det i planeringen att biblioteket ska införa RFID-teknik under våren 2012, vilket har framhållits som en möjlighet att

frigöra tid för mer handledande insatser på biblioteket.

Så hur förbereder vi oss för att klara av vårt åtagande inför nästa år? Som ny bibliotekschef känner jag att hela min första tid har handlat om en "uppladdning" inför denna genomgripande förändring av biblioteksverksamheten.

Involvera personalen

Även tidigare har Mjölby bibliotek arbetat med teman kring "nyfiken på nätet", men då i begränsad omfattning och med endast några få i personalen som varit berörda. Nu måste större delen av personalen involveras om vi ska bli trovärdiga i detta arbete.

Som en röd tråd genom hela planeringen ligger en satsning på fortbildning för personalen så att de också upplever en ökad digital delaktighet. Här satsar vi på intern fortbildning i form av handledning och hjälp till självhjälp, så att alla ska få en grundläggande digital kompetens och känna till vilka digitala

resurser biblioteket erbjuder.

Tanken är att vi ska arbeta på bred front med olika typer av IT-handledning; allt från nybörjarkurser för besökare som aldrig hållit i musen till individuell handledning och föreläsningar och inspiration för den som vill gå vidare. Även drop-in för den som vill ställa frågor om sin egen dator ska erbjudas.

Samma service på filialerna

IT-handledningen ska inte bara erbjudas på huvudbiblioteket, den stora utmaningen är att erbjuda samma service på kommunens tre filialbibliotek i Skänninge, Mantorp och Väderstad. Så här ser planeringen ut:

- **Cirka hälften av bibliotekets personal** (totalt sju personer) kommer att vara engagerade i arbetet med individuell handledning. Det är både bibliotekarier och assistenter, och från alla biblioteken. Under hösten har mellan 15-20 handledningstillfällen

genomförts. Det har handlat om att visa egen nedladdning av talböcker, komma igång med sociala medier genom kursen delning.nu samt få hjälp att skaffa e-post och hitta ut på tinternet. Detta kommer vi nu att gå ut med som ett erbjudande från biblioteket, via annonser och broschyrer.

- **Ordna nybörjarkurser i samarbete** med studieförbunden ABF och Medborgarskolan samt med nybildade föreningen Seniornet i Linköping, där två aktiva seniorer har satt igång flera kurser på biblioteket i Mjölby. ABF kommer att fortsätta med sina populära kurser "Internet i vardagen" på biblioteken i Väderstad, Skänninge och Mantorp. Nu vill även Medborgarskolan komma igång med gratiscirklar på biblioteken. Och Seniornet har redan planerat flera nya kurser till våren. Alla kurser som ges på biblioteken är avgiftsfria för deltagarna.

- **Satsningen på "Alltid på en onsdag"** som inleddes under hösten med föreläsningar en gång i månaden om sociala medier, facebook och bloggar kommer att utökas till varje onsdag

under nästa år. Tanken är att några i personalen schemaläggas för att hålla i visningar av olika digitala resurser för besökarna varje onsdag kl 18-19. Detta pass ersätter ett ordinarie kvällspass. Här kommer vi att visa bibliotekets tjänster som man kommer åt hemifrån, läsplattor, sociala medier och ordna visningar på olika teman.

- **Drop-in kommer att** erbjudas varje måndag eftermiddag kl 14-16 på huvudbiblioteket. Tanken är då att

besökarna ska kunna komma med sina egna internetrelaterade frågor. Det kan också handla om frågor om den egna datorn. Även detta pass kommer att schemaläggas och ersätta ett ordinarie pass i disken för dem i personalen som berörs. Denna satsning berör endast huvudbiblioteket i första skedet.

- **På huvudbiblioteket kommer** det också att ordnas grundläggande

IT-handledning för nyanlända flyktingar och invandrare som en del av samhällsinformationen som ges till alla nyanlända. Kursledare är samhällskommunikatörer utifrån, och personalen berörs endast i den del som berör bibliotekets service för människor med utländsk bakgrund.

- **Vi hoppas kunna** bygga om referensrummet på huvudbiblioteket till en datasal så att det ska bli lättare att hålla internetrelaterade visningar och kurser på biblioteket.

- **Vi har anmält** Mjölby bibliotek som en partner i Digidelkampanjen och kommer att vara med på Get Online Week i mars nästa år.

- **Trådlösa nätverk erbjuds** på alla bibliotek i kommunen, vi lånar ut läsplattor och från och med nästa år kommer vi även att låna ut bärbara datorer för inomhusbruk på biblioteken.

Sannsagan om Göta och Svante x 14

Text: Agneta Hagelin, redaktör

En grafiskt uttrycksfull svan blir symbolen för samarbetet i Göta. Det här är storyn om hur Göta redan fått ihop det med bibliofilen Svante, en virkad älsklig varelse som bygger bo någonstans i alla de berörda 14 kommunerna.

Sommaren 2011 utlyste Länsbibliotek Östergötland och Östgötabibliotek en tävling om att illustrera länets nya gemensamma bibliotekskort. Ett bönusmål var att vinnande bidrag också skulle kunna inspirera till en logotype eller karaktär som kan användas i olika marknadsföringssammanhang av Götabiblioteken. Lisa Bengtsons knölsvan blev den bild och även logotype som ska förknippas med Götabiblioteken.

Bildad bibliofil

Just svanen förekom i flera tävlingsbidrag, bland annat som en virkad variant där Lina Liman från Linköping skrev: "Svan Tjo Panza, även kallad Svante, är Östergötlands mest bildade och förmodligen mest närsynta knölsvan. Som landskapsdjur är han mån om att

regelbundet gästa länets bibliotek. Och eftersom han är exhibitionist ut i vingspetsarna, tycker han att dessa bilder ska pryda Östergötlands bibliotekskort i framtiden. Svante är virkad av garn i olika material och har ett skelett av ståltråd. Jag experimenterade fram honom, inspirerad av tävlingen. Som bibliofil drömmer Svante om att få bygga bo på ett bibliotek, oavsett hur det går i tävlingen. Vill ni ta emot honom är ni välkomna att höra av er. Han må vara en nufiken filur, men jag kan lova att han är både snäll och tyst."

Barnperspektiv

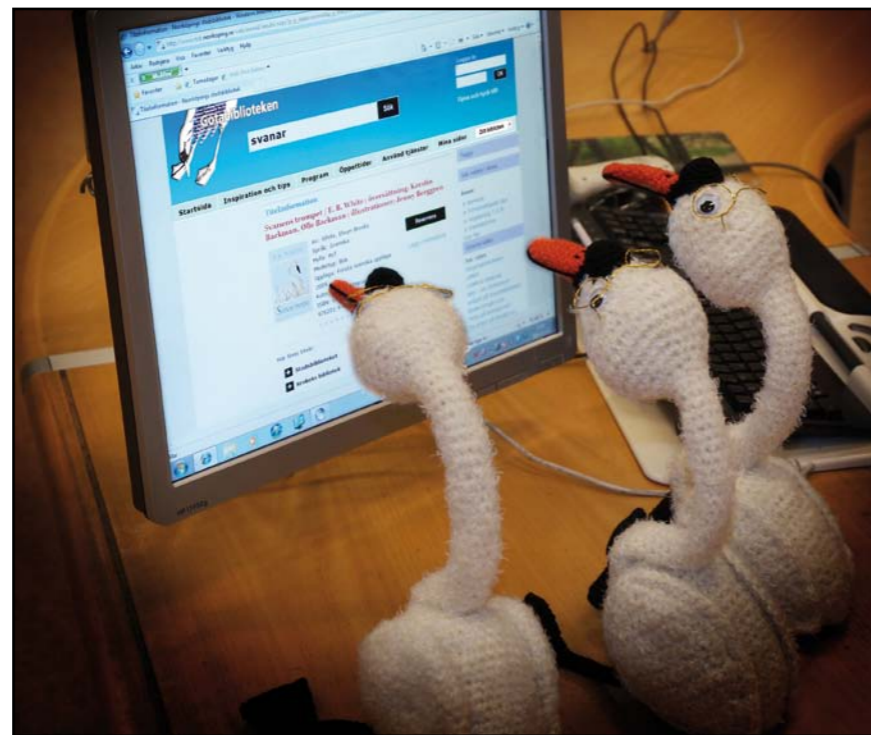
Länsbibliotek Östergötland tycker att det är självklart att Svante ska få bygga bo – inte bara på ett bibliotek, utan åtminstone på 14 platser: ett bibliotek i varje östgötsk kommun samt i Tranås. Det ger alla kommuner i Götabiblioteken möjlighet att förvalta svanen som varumärke även ur ett barnperspektiv. Därför får de berörda kommunerna varsin Svante som gåva av länsbiblioteket, en symbolisk maskot för Götasamarbetet. De bibliotek som vill, kan fritt använda Svante i sin verksamhet.

– Vi vill ge en ny möjlighet att kommunicera med barnen, bjuda in till befintlig verksamhet och låta Svante bli en lustfylld igenkänningsfaktor. Kanske rent av inspirera till nya grepp, kommenterar Annika Holmén, bibliotekskonsulent med inriktning på läslust.

Exklusiv Göta

Svante har redan idag en Facebooksida som sitt alter ego Svan Tjo Panza. Han ska också få en egen ingång på Götabibliotekens blivande webbplats – och där kommer även virkbeskrivningen att finnas. Inget hindrar om biblioteken vill ordna virkträffar för stora människor!

Även Göta – Svantes trolovade – tillverkas som virkad maskot. Dock bara i ett exklusivt exemplar som kommer att turnera runt på biblioteken. Och kanske dyker det upp en vingbruten moster i permobil som vill att biblioteken ska berätta hur de har det med tillgängligheten för funktionshindrade ...

Lina "förvirklar" svan på svan ...

Text och foto: Agneta Hagelin, redaktör

Lina Liman med första upplagan av Svante.

Journalisten Lina Liman har använt virkning som terapi och hobby under några år. Nu har hon blivit rena svanfabrikören och därtill kryptolog på kuppen.

Att det bor en klurig ordvrängare i Lina Liman är tydligt. På sin hemsida och blogg "förvirklar" hon sina intressen – precis som hon gjorde med sitt virkade bidrag till tävlingen om länets nya bibliotekskort.

Den närsynta bibliofilen Svan Tjo Panza, mer östgötskt kallad Svante, vann inte själva tävlingen. Men han vann avgjort ett antal hjärtan på länsbiblioteket och utsågs till maskot för det nya gemensamma bibliotekssystemet Göta.

Omtumlande

Hur kändes det att få en beställning på 14 Svantar och en kvinnlig variant, hans trolovade och likaledes närsynta Göta?

– Både Svante och jag blev alldeles omtumlande, vi har fortfarande inte riktigt hämtat oss. Det här känns minst lika kul och hedrande som om vi hade vunnit tävlingen. Och Svante blev

alldeles salig när han förstod att han skulle bli både storebror och make. Biblioteken som kliver in i Götasystemet får en Svante som symbol. I Motala har Svantebrodern gjort succé, hantverkskunniga låntagare har klämt hit och dit och undrat om han är från hemslöjden. Ödeshögs-Svante har haft öppet hus, Boxholms-Svante jobbar på sagostunder och är särdeles kompis med biblioteksgrisarna Saga och Agnes. Han finns också i Tranås, Mjölby och är på väg till Ydre. Den senare varianten lär ha mellanlandat i Söderköping efter att ha tappat glasögonen ...

Kryptolog

Original-Svante har du fortfarande hos dig, hur fixar ni all uppståndelse?

– Svante har varit lite väl exalterad, ett tag trodde jag att han skulle snattra håll i huvudet på mig. Nu verkar han ha lugnat sig. Jag knåpade ihop ett par hörlurar till honom, lånade ett gäng tal- och ljudböcker, och vips fick jag arbetsro. Vilket jag verkligen behöver just nu. Jag håller på att författa en virkbeskrivning, och det är en uppgift nära nog värdig en kryptolog.

Beskrivningen ska finnas tillgänglig på nya webben för Götabiblioteken. Det

Svante i Mjölby. Foto: Annika Holmén

innebär att Svante kan dyka upp i hur många exemplar som helst? Var som helst?

– Ja, tänk vilka släkträffar det kan bli! Och om någon maktthavare skulle få för sig att tafsa på bibliotekens resurser kan han räkna med näbbigt motstånd i fullfjädrad skala.

Namn: Lina Liman

Ålder: 31 år

Bor: I Linköping, ett strategiskt stenkast från biblioteket

Yrke: Journalist

Intressen: Musik (sjunger, spelar och lyssnar) och skapande i allehanda former. Är också en notorisk korsordsnörd.

Läser gärna: Just nu lyssnar jag mycket på ljudböcker och då är det oftare uppläsaren som avgör vilken bok jag väljer. Katarina Ewerlöf är en av mina favoriter.

På webben:

<http://www.linaliman.se>

<http://mjukvaror.blogspot.com>

Svante hittar du även på Facebook: [facebook.com/TjoPanza](https://www.facebook.com/TjoPanza)

Ny bibliotekschef låter hellre andra synas

Text och foto: Agneta Hagelin, redaktör

Den som vill bli Facebookvän med Linköpings nya bibliotekschef lär få vänta. Lena Axelsson har inte behov av att synas för egen del, men tycker att det digitala har en självklar plats i bibliotekens samhällsroll.

Första februari byter Lena Axelsson sitt jobb som kultur- och bibliotekschef i Vadstena till ett som bibliotekschef i Linköping. Hon kommer lagom när det är dags att göra verkstad av utvecklingsprojektet "Framtidens bibliotek" som avrundas sista december 2011.

Framtidsfrågor

Projektet har då pågått i nio månader med bland annat fokusgrupper, studiebesök och inspirationsdagar. Målet är högt ställt: 2015 ska biblioteksverksamheten i Linköping vara bland de fem bästa i landet.

– Det är onekligen en utmaning och ett fantastiskt tillfälle att få driva

framtidsfrågor med så tydligt fokus. Jag tror att de flesta är överens om att biblioteksvärlden står inför stora förändringar, inte minst där det gäller den digitala utvecklingen, konstaterar hon och pratar sig varm för biblioteket som mötesplats och träffpunkt. Både rent fysiskt, men också på nätet.

Handen på hjärtat, är du bra på bibliotekens e-bokstjänster och hanteringen av de olika formaten?

– Helt ärligt – jag har provat på! Men jag är absolut ingen expert och borde lära mig mer. Min bästa datakompis är för övrigt min iPad!

33 år i branschen

Den som letar fakta på internet om Lena Axelsson inser snabbt att hon inte direkt är någon linslus. Hon säger sig vara en sådan där som helst inte syns, utan hellre skickar fram personalen i rampljuset. Att satsa på arbetsmiljö och personalfrågor är en självklarhet.

– Det går så mycket bättre att blicka

framåt och vilja förändra om medarbetarna trivs.

Och Lena borde veta. Hon jobbade i sex år som biblioteksassistent innan hon gick bibliotekshögskolan, blev sedan bland annat skolbibliotekarie och filialföreståndare innan hon tillträdde som kultur- och bibliotekschef i Vadstena 2005. Efter 33 år i branschen väntar nu nya utmaningar i Linköping.

Kortfakta om nya chefen

Namn: Lena Axelsson

Ålder: 51

Bor: villa i Vadstena – tänker pendla.

Familj: man och två utflugna barn

Yrke: bibliotekarie

Intresse: böcker, teater, musik, konst, inredning, matlagning, lååånga promenader

Läser: just nu Vintervålnader av Kate Mosse

Brinner för: biblioteksutveckling, personalfrågor

Över 5 miljoner till kompetensutveckling

Text: Niclas Siljedahl, projektledare

I slutet av september startade projektet BESÖK (Bibliotek i E-Län Samverkar för Ökad Kompetens). Det är ett samarbete mellan de 13 kommunbiblioteken, länsbiblioteket och Linköpings universitetsbibliotek, och riktar sig därmed till över 300 personer.

Projektet har tilldelats över 5,6 miljoner kr ur Europeiska socialfonden (ESF). Pengarna ska användas till kompetensutveckling av medarbetarna på alla bibliotek.

Syftet med BESÖK är att stärka bibliotekspersonalen så att den står bättre rustad att möta både dagens krav och de vi tror kan komma i framtiden. Den tekniska utvecklingen och globaliseringen har lett till många nya utmaningar för biblioteken, och det gäller att fortsätta vara relevant i en värld i ständig förändring.

Vilken kompetens krävs?

Folkbiblioteken ska enligt bibliotekslagen ägna särskild uppmärksamhet åt invandrare, barn och ungdomar, samt personer med funktionsnedsättning. I Östergötland beräknas var femte låntagare ha annat modersmål än svenska – vilka krav ställer det på personalens kompetens? Hälften av de böcker som lånas är barn- och ungdomsböcker, men 18 procent av svenska 15-åringar når inte upp till basnivån för läsförståelse. Mer än 1 miljon människor i åldern 16-64 år har någon funktionsnedsättning. Biblioteken är vana att arbeta med vissa typer av tillgänglighet, men hur ska man hantera mindre synliga funktionsnedsättningar?

De 15 bibliotekscheferna utgör projektets styrgrupp. För det dagliga arbetet har en projektgrupp tillsatts,

som består av projektledaren, tre konsulenter på Länsbibliotek Östergötland (projektägaren), och en representant för Universitetsbiblioteket (projektets största deltagare med ca 100 anställda).

SWOT-analyser

Vi är nu mitt i projektets "mobiliseringsfas", där alla bibliotek genomför SWOT-analyser för att ta fram planer för kompetensutveckling. Projektgruppen åker runt och besöker alla bibliotek

som vill ha handledning. Som ett komplement till analyserna, och ett stöd till biblioteken i att skapa en plan för varje individ, kommer alla medarbetare att få möjlighet att besvara en webbaserad enkät.

I februari 2012 fattar Svenska ESF-rådet beslut om huruvida projektet får gå vidare in i genomförandefasen, och påbörja de utbildningsinsatser som visar sig nödvändiga. Innan dess behöver vi alltså ha sammanställt ett underlag som visar ungefär hur behovet ser ut, samt planer för hur vi vill gå vidare med projektet. Inom projektet ska vi också ha antagit en handlingsplan för jämställdhetsintegrering, undersökt

möjligheterna till internationellt utbyte med något annat EU-land, och lagt grunderna för samarbeten med andra aktörer.

Handikappföreningar

En samverkanspartner i BESÖK är Handikappföreningarna Östergötland, en paraplyorganisation för ca 40 olika föreningar. Vi håller nu på och undersöker vilken nytta handikappföreningarna och biblioteken kan ha av varandra ifråga om kompetensutveckling.

Senare i projektet ska vi också utveckla verktyg och metoder för att kompetensutvecklingen ska kunna fortsätta efter att BESÖK avslutas i augusti 2013. Men den närmaste tiden ligger fokus på att inventera behoven och se till att alla medarbetare får möjlighet att vara delaktiga.

Namn: Niclas Siljedahl

Ålder: 33 år

Bor: Lägenhet i centrala Linköping

Familj: Flickvän

Yrke: Projektledare

Intresse: Böcker, serier, film, världsomspännande datanätverk

Läser gärna: Ja

Brinner för: Användbarhet

Fonden satsar 6,2 miljarder i Sverige

Europeiska socialfonden är EU:s viktigaste verktyg för att skapa fler och bättre jobb i Europa. Under åren 2007–2013 satsas 75 miljarder euro runtom i EU – från Lissabon i väst till Sofia i öst, från Aten i syd till Helsingfors i norr. Varje år ger Socialfonden stöd och utbildning till cirka 10 miljoner EU-medborgare.

I Sverige satsas 6,2 miljarder kronor på projekt som främjar kompetensutveckling och motverkar

utanförskap. Räknan man in svensk medfinansiering handlar det om över 13 miljarder kronor. Minst 315 000 kvinnor och män deltar, varav nära 55 000 i Östra Mellansverige. Svenska ESF-rådet är den statliga myndighet som har uppgiften att förvalta Europeiska socialfonden och Europeiska integrationsfonden i Sverige.

Kulturplan pekar ut bibliotekens riktning

Text: Kerstin Olsson, länsbibliotekarie

Hur ska statliga de kulturpengarna och regionala kultursatsningar användas på bästa sätt för att utveckla kulturen i länet? Många har fått tycka till under arbetet med den regionala kulturplanen som blev klar i november.

I kulturutredningens spår ersätts nu den regionala biblioteksplanen 2008-2012 av den regionala kulturplanen som gäller 2012-2014. Som ett led i den så kallade samverkansmodellen ska regioner och län skriva en kulturplan som ska godkännas av Kulturrådet. Regionen får de statliga kulturpengarna som tidigare gått direkt till institutionerna.

Länsbiblioteket har t.ex. tidigare fått öronmärkta 1,6 miljoner direkt från Kulturrådet. Från statens sida styr man och följer upp den statliga kulturpolitiken genom bidragen till regionerna. Kulturplanen är ett ”dialogdokument” där staten styr i dialog med regionerna. Regionerna tillsammans med kommuner och institutioner står för innehåll och förverkligande lokalt och regionalt.

75 procent regionala medel

Skillnaden från tidigare är att kommunerna och fler kulturaktörer får mer inflytande på utformningen av den regionala kulturpolitiken. De statliga medlen är bara en liten del av den offentliga finansieringen av kulturen. Det mesta är regionala medel, för länsbibliotekets del ca 75 procent.

En stor del av kulturplanen går åt till att beskriva länets kulturverksamhet. För varje område anges också vad man vill utveckla under den kommande treårsperioden. Under remissrundan har vi hört att biblioteken fått mycket beröm för sitt samarbete och för att man utvecklar bibliotekets roll i samhället.

Två spår för biblioteken

Planen för den regionala biblioteksverksamheten har två spår. Det ena spåret gäller bibliotekets roll i samhället. Så här står det om biblioteken: ”Strävan är att omdefiniera bibliotekens roll och funktion, så att de ännu tydligare blir och uppfattas som folkets resurs för läsning, informationsutbyte, lärandeprocesser och delaktighet till det digitala samhället.”

Den andra delen handlar om östgötabibliotekens samarbete för att invånarna ska få jämlik tillgång till medier och information. Planen avslutas med en rad utvecklingsområden för de närmaste tre åren.

Utvecklingsområden 2012-2014

Östergötland planerar att:

- Förstärka bibliotekets roll i den lokala och regionala samhällsutvecklingen.
- Fortsätta det aktiva arbetet för att stimulera intresset för litteratur, läsning, berättande och skrivande, samt verka för att nya konstnärliga uttrycksformer får utrymme på biblioteken. Särskild fokus ska läggas på arbetet med barn, unga och prioriterade grupper.

• Vara en aktiv del i en stödjande infrastruktur för östgötarnas lärande och arbete. På alla folkbibliotek i länet ska det finnas attraktiva lärmiljöer.

• Spegla lokalsamhället och lyfta fram och tillgängliggöra kulturarvet.

• Utveckla biblioteket som mötesplats, både fysiskt och digitalt, och skapa fler anledningar att besöka biblioteket.

• Arbeta för utökad samverkan kring bibliotekens medier, så att östgötarna kan beställa och låna böcker och andra medier från alla bibliotek i länet. Utveckla det digitala biblioteket så att alla östgötar kan använda sig av bibliotekens tjänster och medier oberoende av tid och plats.

• Gemensamt marknadsföra det moderna bibliotekets tjänster i Östergötland, för att fler östgötar ska känna till dem och kunna använda sig av dem.

• Utveckla samverkan kring kompetensutveckling för att länsinvånarna ska få bibliotekstjänster av hög kvalitet i hela länet.

• Utveckla de lokala folkbiblioteken i samverkan med folkbildningen till lokala lärcentra.

Nu när planen är klar måste dialogen fortsätta regionalt, så att det breddas till

ett insatsprogram för kulturen i Östergötland med mål som går att följa upp. Det finns mycket att utveckla, både i den offentligt finansierade kulturen och all annan kultur vi upplever och deltar i till vardags och fest. Alla delarna behöver samverka för att Östergötland ska kunna utvecklas till ett län med kulturell attraktionskraft.

Den regionala kulturplanen för 2012-2014 togs i början av november av regionförbundet Östsams styrelse och finns att ladda ner från Östsams hemsida: www.ostsam.se.

Har man inte tillgång till dator går det bra att höra av sig till Östsam eller Länsbibliotek Östergötland och få den utskrivna på papper.

KULTURPLANEN

Den regionala kulturplanen omfattar sju kulturområden som kommer att följas upp varje år.

1. Professionell teater-, dans- och musikverksamhet
2. Regional museiverksamhet
3. Konst- och kulturfrämjande verksamhet
4. Regional arkivverksamhet
5. Filmkulturell verksamhet med särskild inriktning mot barn och unga
6. Hemslöjdsfrämjande verksamhet
7. Regional biblioteksverksamhet

Det finns fem områden som ska utvecklas särskilt fram till 2014: kultursatsning för barn och unga; konsten; samspelet mellan det regionala kulturutbudet och den lokala kulturen; en regional plattform för utvecklingsfrågor inom kulturområdet samt scenkonsten.

Allt genast-projektet satsar på barn

Text: Cecilia Persdotter, projektledare

I våras fick Länsbibliotek Östergötland och Dyslexiprojektet Allt genast bidrag från Statens kulturråd för läsfrämjande verksamhet riktad mot barn med läshinder. Pengarna finansierar en projektledartjänst för Allt genast under tiden 1 oktober 2011 – 30 september 2012.

Målet för Dyslexiprojektet Allt genast är att, genom läsfrämjande verksamhet, öka antalet registrerade personer för tjänsten egen nedladdning i länet till minst 2000. Målgruppen är främst talboksberättigade barn upp till 18 år. Förmedlare till dem är föräldrar, skolpersonal, bibliotekspersonal samt folkbildnings- och intresseorganisationer.

Projektledaren ska ge hjälp och stöd till de lokala projekten på biblioteken runt om i länen. Varje bibliotek får jobba läsfrämjande på sitt eget sätt för att nå ut till barnen. Det kan vara t.ex. genom riktade bokprat, läsecirklar eller genom att arbeta med hur man når och bemöter den talboksberättigade delen av befolkningen.

Dubbelt så många

Från april till oktober i år har antalet egna nedladdare mer än fördubblats. I september fanns 592 personer i länet, varav 192 var låntagare under 18 år. Den nya fasen i Allt genast inleddes med den europeiska dyslexiveckan i oktober. De flesta bibliotek hade då öppet hus med ”dysleximingle”. Då visades tjänsten egen nedladdning samt hur man söker upp och laddar

ner talböcker. Planering och marknadsföring för veckan samordnades av Länsbibliotek Östergötland. Arrangemanget uppskattades mycket av både bibliotekspersonal och besökande allmänhet. Biblioteken fick flera nya talbokslåntagare under veckan.

Några lokala projekt med egen nedladdning har redan varit igång en tid. Exempelvis har Mjölby bibliotek en handlingsplan för hur all bibliotekspersonal ska utbildas i hantering av talböcker och tjänsten egen nedladdning. I Linköping har en kurs anordnats för lärare för att de ska känna till alternativa läsverktyg och nedladdning av talböcker.

Studiedag planeras

Under tiden för projektet ordnas ett antal nätverksträffar. En studiedag om dyslexi planeras till början av 2012. Samverkan planeras med Digidel 2013-projektet och kampanjen ”Get online week”. Kampanjen, som genomförs i hela EU sista veckan i mars 2012, syftar till att få fler människor i vårt samhälle att bli digitalt delaktiga. Det ska bli roligt att resa runt och utbyta tankar och idéer med personalen på de olika kommunbiblioteken. Vi

hoppas öka läslusten hos många barn med läshinder, ett viktigt arbete för att denna grupp ska känna sig delaktig. Det ska dessutom bli spännande att följa statistiken under projektets gång och se hur många nya låntagare som registreras för egen nedladdning!

Namn: Cecilia Persdotter

Ålder: 54

Bor: Ljungsbro

Familj: Utflugen dotter och en dvärgpudel

Yrke: Skolbibliotekarie

Intresse: Musik, främst körsång och opera. Vandringar, trädgårdsarbete, matlagning och dans.

Läser gärna: Ungdomsromaner, läser just nu Ingrid Olssons böcker.

Brinner för: Att hjälpa skolbarn med läshinder att upptäcka vilken glädje läsningen kan ge

Framtidsplaner: Ser fram emot att upptäcka nya platser och människor i Östergötland med projektet ”Allt genast”

Egen nedladdning är en tjänst som gör det möjligt för alla talbokslåntagare att ladda ned talböcker direkt till sin dator från Talboks- och Punktskriftbibliotekets katalog. Låntagaren kan göra detta hemifrån eller med hjälp av en bibliotekarie på sitt bibliotek. På så sätt kan låntagaren komma åt mer än 90 000 talböcker när som helst på dygnet.

Personer med läshinder får låna talböcker. Läshinder är en funktionsnedsättning som gör att en person behöver anpassning för att kunna ta del av ett utgivet verk.

Exempel på läshinder är synskada, läs- och skrivsvårigheter, dyslexi, utvecklingsstörning, rörelsehinder, hörselskada (för hörselträning), kognitiva funktionshinder som afasi, autism, ADHD, psykiska funktionshinder eller tillfälligt läshandikapp.

Projektet satsar nu på att nå ut till barn och ungdomar om möjligheten med talböcker.

Här formas framtidens framtidens bibliotekslandskap

Text och foto: Kerstin Olsson, länsbibliotekarie

Lagom till konferensen "Det nya bibliotekslandskapet" på Söderköpings Brunn, fick Kungliga Biblioteket (KB) sitt nya uppdrag från regeringen: utökat ansvar att driva biblioteksutveckling och att tillsammans med länsbiblioteken följa upp hur kommunerna använder de biblioteksplaner som antagits. Samtidigt dirigeras de statliga bidragen från Kulturrådet om och går in i samverkansmodellen och den regionala kulturen

Tre dagar i början av september, med ömsom regn och ömsom sol, träffades vi från alla landets länsbibliotek tillsammans med företrädare för KB och Kulturrådet. Syftet var att ha en dialog och arbeta fram verktyg och metoder för biblioteksutveckling.

Vi höll till på Söderköpings Brunn. Förutom nyttigheter på dagtid fick vi på kvällarna god mat och lokal kul kultur. Johan Birath – författare, berättare och lärare från Boxholm – bjöd på östgötska berättelser och Ukebox – Söderköpings eminenta ukuleleorkester – bjöd på musik från hela världen med unik lokal anknytning. Söderköpingsbrunnens bakelsebuffé är ett annat minne som jag tror en del tog med sig hem.

Främja samverkan

KB:s nya uppdrag handlar om att ha en nationell överblick, främja samverkan och utveckling,

ansvara för biblioteksstatistik, det nationella biblioteksdatasystemet LIBRIS och att tillsammans med länsbiblioteken följa upp hur planer för biblioteksverksamheterna utformats och hur de används. Vidare ska KB verka för utveckling och samordning av digitala tjänster och system inom biblioteksväsendet. KB:s inslag på konferensen handlade om dels den nationella bibliotekskatalogen LIBRIS och hur länsbiblioteken ska kunna stödja utvecklingen så att alla folkbibliotek kan synas där och dels om hur vi kan utveckla en kvalitetsdialog som verktyg för biblioteksutveckling.

Kulturrådets insats var Samverkansmodellen, litteraturutredningen, litteraturstödet och hur man kan arbeta med litteraturen som konstform. Författaren Marie Lundquist utmanade med Hur knyter folkbiblioteken an till

det litterära landskapet? Den nyfikne kan hitta hennes litterära utmaning på Sveriges Länsbibliotekariers webbsida www.lansbiblioteken.se. Så långt konferensen, men det finns ju en verklighet också ...

Nytt medielandskap

I verkligheten befinner vi oss i både ett nytt bibliotekslandskap och ett nytt medielandskap. För oss på länsbiblioteken innebär det här engagemang i ännu fler nätverk och ännu fler frågor. Inte minst nu innan allt har satt sig.

Som jag ser det är det viktigt att jobba med nationella strategier för biblioteksutveckling. Det är först när vi vet vart vi ska som det går att "dela upp marknaden", då vet vi vad var och en gör för att vi ska kunna nå gemensamma mål. Det måste synkas lokalt, regionalt och nationellt, annars blir det för splittrat och ojämnt, för att inte tala om ojämnt.

Till Sveriges Länsbibliotekariers medlemsmöte i början av november bjöd vi in KB, Kulturrådet, TPB och Sveriges kommuner och landsting (SKL) för att se vad var och en kan bidra med för att underlätta för folkbibliotekens väg in i den nationella bibliotekskatalogen LIBRIS. Dialogen kommer att fortsätta på nästa medlemsmöte och då med de stora folkbiblioteken inbjudna. Det här var ju en prioriterad fråga för folkbiblioteken i SKL:s undersökning i samband med att KB fick sitt nya uppdrag som biblioteksmyndighet. Men det här är bara ett av alla ämnen. Stora frågor är bibliotekets roll i samhällsutvecklingen, i det nya medielandskapet med alla nya medier och försvinnande och tillkommande aktörer.

Kvalitetsdialog

KB och Sveriges Länsbibliotekarie håller på att finna former för en kvalitetsdialog utifrån biblioteksplanerna. Det återkommer vi till en annan gång.

Den pågående litteraturutredningen blir inte klar förrän till nästa höst, men redan nu blir förutsättningarna för de s.k. "distributionsstödda titlarna" generösare och det finns läsfrämjandepengar för 2012 att söka för läsfrämjande samarbete t.ex. mellan folkbibliotek och det "civila samhällets organisationer", för ökat utbud av kvalitetslitteratur i bokhandel och till förlag för backlistutgivning av e-böcker.

Andra pågående frågor i verkligheten är hur det blir när Kulda läggs ner och hur det ska gå för Barnens bibliotek. Här i Östergötland jobbar vi på med det utökade bibliotekssamarbetet inom "Götabiblioteken". Vardagen är just nu väldigt mycket konverteringar, parametrar och poster. Samtidigt har vi sagt att vi ska byta fokus. Inte koncentrera oss på system utan mer på lässtimulans, mer egen nedladdning, mera digital delaktighet och inte minst mer kompetensutveckling av personalen på biblioteken i Östergötland. Många projekt är det – men allt hänger ihop!

Vägen till det nya bibliotekslandskapet korsas av mycket. Symbolisk skylt i Söderköping.

KB:s nya uppdrag:

5 §/Upphör att gälla U:2011-08-01/ Myndigheten ska svara för samordning, utveckling och visst utredningsarbete inom biblioteksområdet.

5 §/Träder i kraft I:2011-08-01/ Myndigheten ska ha en nationell överblick över biblioteksområdet samt främja samverkan och utveckling inom området. Myndigheten ska särskilt svara för

1. biblioteksstatistik enligt lagen (2001:99) om den officiella statistiken

och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken,

2. det nationella biblioteksdatasystemet LIBRIS, och

3. att tillsammans med länsbiblioteken följa upp hur de planer för biblioteksverksamheterna som kommuner och landsting antar i enlighet med bibliotekslagen (1996:1596) har utformats och hur de används.

Myndigheten ska vidare verka för utveckling och samordning av digitala tjänster och system inom biblioteksväsendet. (Förordning 2011:942).

Nytt lagkrav på skolbibliotek

Text: Anne Hederén, Länsbibliotek Östergötland

Vad är egentligen ett skolbibliotek? Frågan är hetare än någonsin och diskuteras jus nu intensivt eftersom krav på skolbibliotek finns inskrivet i nya skollagen. Massmediabelyser bristerna på grundskolor o h friskolor. Skolledare, som kanske aldrig upplevt ett fungerande skolbibliotek, har fått frågan i sitt knä.

Skollagen trädde i kraft 1 juli 2011. Enligt den ska alla elever, oavsett huvudman, ha tillgång till skolbibliotek.

Kravet omfattar alltså även friskolor, sarskolor och specialskolor. En undersökning som Centrum för lättläst och Lärarförbundet genomfört visar att var tredje grundskola saknar ett bemannat skolbibliotek. Dessutom har mer än hälften av de bemannade skolbiblioteken bara öppet 10 timmar eller mindre per vecka.

Lysande undantag

Förhållandet i Östergötland är inte så mycket bättre på den punkten, här är bemannade skolbibliotek på grundskolan ganska sällsynta. Samtidigt har vi några kommuner som utgör riktigt lysande undantag – Boxholm,

Linköping och Motala. I dessa kommuner har politikerna sett potentialen i skolbiblioteken och satsat på skolbibliotek på grundskolor bemannade med fackutbildade bibliotekarier.

Positiva effekter av tillägget i lagen börjar redan synas, men det finns också många frågetecken. Skrivningen i skollagen säger t ex inget om bemanningen av skolbiblioteket. Bemanna skolbiblioteken kräver därför Jan Lindholm (MP) i en riksdagsmotion 3 oktober 2011. (Motion 2011/12: Ub355) Regeringen har inte heller avsatt några direkta stimulansmedel till kommunerna för att stödja utvecklingen. Frågorna diskuteras vid en välbesökt paneldebatt som arrangerades av Nationella skolbiblioteksgruppen under bokmässan.

Omprioritera!

Bertil Östberg, statssekreterare på Utbildningsdepartementet, representerade regeringen. Han menade att det är upp till varje enskild skola att omprioritera sina resurser för att skapa ett skolbibliotek om man inte har något i dagsläget.

– Skollagen är tydlig. Det måste finnas ett skolbibliotek på skolan. Det finns inget utrymme för en skolledare att säga: Jag har inte råd. Det här handlar om att det är en lagstadgad skyldighet för alla att ha ett skolbibliotek och då måste man lokalt prioritera och avsätta

pengarna.

Om en skola inte uppfyller de nya kraven för skolbibliotek kan Skolinspektionen kräva att huvudmannen vidtar åtgärder, påpekade Bertil Östberg vidare. Då måste skolan inom en viss tid redovisa sina åtgärder. Sedan följs beslutet upp.

Kompetens som kompletterar

Rektor Edward Jensinger på Pauli gymnasium i Malmö, som blev utsett till årets skolbibliotek 2010, välkomnade det nya kravet eftersom det antligen kan skapa mera jämlika villkor för landets elever. Han gav sin syn på varför han ser bibliotekarier som en självklar resurs i skolan:

– Vi har jobbat för att skapa ett aktivt, synligt bibliotek med flera bibliotekarier. Bibliotekarien har en annan kompetens som kompletterar lärarens och gör att eleverna har lättare att nå målen. Att baka in ett skolbibliotek är inte svårt! Skolbiblioteket bidrar till måluppfyllelse. Det är inte säkert att det hjälper med en massa extra pengar. Man måste bara få in det i daglig verksamhet. Och involvera hela skolan i det. Skolbiblioteksutveckling är detsamma som skolutveckling.

biblioteket att arrangera en regional konferens om skolbibliotek.

* Rapporten Läsförmåga en demokratifråga: Betydelsen av bemannade skolbibliotek finns att ladda ner som pdf på Lärarförbundet (www.lararforbundet.se) och Centrum för lättläst (www.lattlast.se)

* Anette Holmqvist på Skolverket arbetar med ett material i samarbete med Skolverkets jurister som blir en vägledning/”Mer om”-text om skolbibliotek i skollagen till stöd för t.ex. rektorer.

Skolinspektionen skärper kraven – friskolor får avslag

Text: Anne Hederén, Länsbibliotek Östergötland

Skolinspektionen har tydliggjort vilka krav som kommer att ställas i tillsynsarbetet föratt elever ska anses ha tilskolbibliotek.

Man poängterar att det måste vara ettfysiskt bibliotek, helst i skolans lokaler eller i nära anslutning, och att det ska användas som ett pedagogiskt verktyg i lärandet:

1. Eleverna har tillgång till ett skolbibliotek i den egna skolenhetens lokaler eller i anslutning till dessa.
2. Biblioteket används kontinuerligt som en del av elevernas utbildning för att bidra till att nå målen för denna.
3. Biblioteket har litteratur och annan information för detta syfte.
4. Biblioteket omfattar såväl böcker som informationsteknik och andra medier.
5. Biblioteket innehåller både facklitteratur och skönlitteratur för att fylla sina olika funktioner.
6. Biblioteket är anpassat till elevernas behov och till funktionshinder, invandrare och andra minoriteters särskilda behov.

Ansökningar avslås

De nya kraven har redan börjat tillämpas när det gäller beviljande av ansökningar för etablering av, eller utökning av befintliga, friskolor.

Hittills i år har totalt 371 ansökningar avslagits. Hälften av avslagen beror helt eller delvis på avsaknad av skolbibliotek eller att planer för skolbibliotek saknas. Skolinspektionen har en sammanställning över orsaker till avslag. Om skolbibliotek står följande:

Eleverna ska ha tillgång till skolbibliotek. Med skolbibliotek avses vanligtvis en gemensam och ordnad resurs av

medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande. Sökanden ska i ansökan uppge hur skolan ska tillgodose elevernas tillgång till skolbibliotek.

nationella program, däribland NV- och SP-programmen. I avslaget pekar Skolinspektionen på två områden som är bristfälliga och därför skäl för avslaget, nämligen arbetsplatsförlagt lärande och skolbibliotek.

I ansökan anger Thorénggruppen att bibliotekets mediebestånd består av en mängd olika media, där

utgångspunkten alltid är elevernas egna datorer som ger tillgång till lärplattformen Progress. Genom Progress ges tillgång till det elektroniska biblioteket. En del av skolbiblioteksverksamheten är även att ha ett nära samarbete med närliggande stadsbibliotek.

Ur Skolinspektionens beslut:

”Enligt Skolinspektionens bedömning utgörs sökandens tänkta skolbibliotek till övervägande del av ett virtuellt bibliotek... Vidare framgår att biblioteksverksamheten inte handlar om något särskilt rum på skolan samt att man endast kommer att ha tillgång till en begränsad mängd böcker... Enligt Skolinspektionen är det även oklart hur det virtuella biblioteket (Progress) kommer att organiseras. Det framgår inte heller om sökande har något avtal med folkbiblioteket/stadsbiblioteket om att kunna nyttja det som ett skolbibliotek i den dagliga undervisningen.”

Skolinspektionen kräver alltså något mer än en formulering om ett virtuellt bibliotek och ett icke preciserat samarbete med närliggande stadsbibliotek för att det ska godkännas som ”tillgång till skolbibliotek”.

30 september avslags Thorénggruppens ansökan om att utöka Thorén Business School i Linköping med ytterligare

Internet Librarian International om strategier

Text: Rolf Olsson, Länsbibliotek Östergötland

Den årliga Internet Librarian International 2011 hölls i London 26-28 oktober. Det var den trettonde gången och samlade konferensdeltagare från omkring fjorton länder. Temat detta år var "Navigating the New Normal – Strategies for Success".

Här handlar det om ett nytt medielandskap där biblioteksbesökaren vet lika mycket om informationsteknologi som personalen - ja ofta mer. Det handlar också om den ökade betydelsen av samarbete, att öppna nya vägar för tillgång till den ökade mängden av information och kunskap.

Bra presentationer

Konferensen var välbesökt och informativ. Den gav möjlighet till att delta och lyssna på bra presentationer och att nätverka med personer man inte tidigare träffat och därigenom få ny kunskap och erfarenhet.

Det stora flertalet konferensdeltagare

kom från universitetsbibliotek och så var fallet även med konferensens föreläsare. Konferensen inleddes av Klaus Tochtermann, chef vid Tysklands nationalbibliotek för ekonomi, som menade att den största utmaningen för biblioteken är internets utveckling. Han uppehöll sig vid fyra områden: tjänster via internet (Internet of services), kunskap och innehåll (Internet of knowledge), sociala nätverk typ Facebook (Internet by and for people) och slutligen sakernas internet (Things on the Internet). Det sistnämnda handlar om verkliga objekt anslutna till internet.

Vad är relevant

Konferensens avslutande dag inleddes och delades av två personer. Suw Charman-Anderson talade bl.a. kring begreppet "crowdsourcing" som enkelt uttryckt handlar om att med hjälp av kraften i ny teknik och sociala medier i stor skala, använda sig av människors fritid för att lösa olika frågor. Kevin Anderson resonerade kring den enorma

och hela tiden ökande informationsmängden som finns på internet och den alltmer viktiga uppgiften att kunna ta fram det som är relevant. I övrigt fanns ett rikt smörgåsbord med olika presentationer att ta del av.

Bättre på marknadsföring

Konferensen avslutades med att deltagarna själva fick chansen att formulera vad man lärt sig eller vad man upplevt som det mest intressanta från Internet Librarian International 2011. Några av de tankar som kom fram var att det är bättre att personalen kan kommunicera med dem som programmerar, än att själva kunna programmera. Vi bör bli bättre på tala om och marknadsföra vad vi håller på med. Att dela med sig och samarbeta är också viktiga framgångsfaktorer för bibliotekens överlevnad och utveckling.

Smått & gott

Söderköping har bytt ut de gamla självutlåningsautomaterna med etikettskanner till nya automater som läser RFID. Installationen och starten av de nya automaterna gick utan strul. Både personal och låntagare är väldigt nöjda och tycker att automaterna är

enkla att använda. Biblioteket har även skaffat en inventeringsenhet som bland annat används för att leta rätt på felställda och försvunna böcker. Leverantör är Axiell.

Valdemarsviks bibliotek har fått en lokalhistorisk utställning. Det är det tionde biblioteket som får en permanent utställning som procuerats av Östergötlands museum i samarbete med biblioteken i länet.

Christina Carlstedt är sedan den första juli barnbibliotekarie på Ödeshögs kommunbibliotek. Hon är nyinflyttad till Östergötland och kommer ursprungligen från Dalsland.

Margaretha Grahn är ny överbibliotekarie på Universitetsbiblioteket. Hon var senast kanslichef på utbildningsvetenskap. Nu har hon ansvar för cirka 100 anställda vid fem bibliotek som

finns på Linköpings universitets fyra Campus.

Ydre var ett av de sex nominerade biblioteken till Bästa lättlästa bibliotek 2011. Priset gick till Strängnäs bibliotek som vinner 10 000 kronor att användas till läsfrämjande aktiviteter. Utmärkelsen delas ut av Centrum för lättläst för tredje gången. 2009 var det Norrköpings stadsbibliotek som vann priset.

Östgöta Taldning och Länsbibliotek Östergötland har framställt en ny lokal talbok som nu finns i TPB:s katalog. Det är Sixten Lagebrrants "Östra Eneby-glimtar" som handlar om en stadsdel i Norrköping. Inläsare är Lena Vitak, speltiden är 7 timmar och 17 minuter.

IFLA-konferens med framtidssfokus

Lisa Ekman väljer bland alla titlarna i bokautomaten som visades i utställningshallen. Foto: Elisabeth Cserhalmi.

Text: Elisabeth Cserhalmi, Norrköpings stadsbibliotek

Hösten 2010 fick Norrköpings stadsbibliotek priset "The Digital Cultural Institution of the Year" av Axiell och vinsten innebar resa och deltagarbiljett till IFLA-konferensen 2011. Jag och kollegan Lisa Ekman anmälde oss och fick den stora förmånen att åka. Då ingen av oss tidigare deltagit i en konferens av den här kalibern, visste vi inte riktigt vad som väntade.

Det visade sig vara en spännande och innehållsrik konferensvecka med många olika programpunkter och deltagare från världens alla hörn. Luttrade IFLA-besökare tyckte att antalet deltagare inte var så många, endast 2 200 stycken. Då konferensen höll till i Göteborg 2010 drog den hela 4 000 medverkande. 2 200 kändes helt klart hanterbart och deltagarna kom från 250 olika länder i världen och alla typer av bibliotek fanns representerade. Konferensens sju officiella språk var engelska, franska, tyska, spanska, arabiska, mandarin samt ryska.

Snårig organisation

IFLA som organisation visade sig vara rätt snårig att förstå med sin hierarkiska ordning och många olika undersektioner. Vad som är en av huvuduppgifterna råder det dock ingen tvekan om; IFLA har som ambition att serva bibliotekarier över hela världen och att främja för byggandet av internationella nätverk.

I programkatalogen fanns det många seminarier att välja bland. Vi valde de vars infallsvinklar handlade om att leda biblioteken in i framtiden, med fokus på målgrupper, teknik och med alla olika typer av media.

Bygga miljövänligt

Det så viktiga tänkandet kring miljö och energiförsörjning har självfallet nått biblioteksvärlden. Ett av seminarierna behandlade vikten av att bygga om befintliga byggnader till bibliotek på ett så miljövänligt och energisnålt sätt som möjligt. Ett oväntat seminarieämne kanske – det är lätt att alltid tänka att man måste bygga nytt för att få till ett bra bibliotek. Det motbevisades genast med de exempel som förevisades, energisnålt ja – men kanske inte alltid snålt rent pengamässigt. Men vackra bibliotek blir det.

Bibliotekens existens

Att bibliotekens existens i framtiden är en aktuell fråga var också något som

präglade konferensen.

En talande rubrik var "What and why libraries? – looking at what libraries might look like and why we still need them now and into the future" som handlade om de många utmaningar som biblioteken står inför. Behövs biblioteken som fysisk plats i framtiden? Hur kommer vårt arbete att se och hur hjälper vi våra besökare på bästa sätt?

Teknik i alla former

Just böcker och media stod inte i fokus i konferensens program, snarare låg tyngdpunkten på teknik i alla former. Vikten av bra databaser tillgängliga för alla, maffiga "bokkiosker" med dygnet runtöppet och avancerade bokvagnar som scannade boksidor i ett enda tjusigt svep, för att nämna några.

2012 behöver man inte resa riktigt lika långt som i år, då är IFLA-konferensen förlagd nästintill hemmavid – nämligen i Helsingfors, Finland.

Så växer en läsprojektansökan fram

Skriv överallt - squoosha vidare!

Text: Annika Holmén, Länsbibliotek Östergötland

Biblioteken i Finspång, Norrköping, Söderköping och Valdemarsvik har sedan i mars 2010 förberett det som i oktober resulterade i ovanstående projektansökan till Kulturrådet.

Uppdraget för B-idé-gruppen (B=barn, barnböcker, berättelser, barnbibliotek, barnbibliotekarier, barnbibliotekspersonal) var att få till ett lässtimulerande projekt för barn, som ger långsiktighet och bidrar till ökad samverkan/ökat samarbete mellan kommunerna i östra länsdelen. Målet var en ansökan till Kulturrådet i oktober 2011. Barnbibliotekarier och barnbibliotekspersonal från huvudbibliotek och filialer deltog vid sex träffar där vi diskuterade olika aktuella frågor:

- barns delaktighet i biblioteksverksamheten (På barns och ungdomars villkor, Svensk biblioteksförening).
- ska biblioteket ha ett konkurrerande eller kompletterande för hållningsätt, vad får det vidgade textbegreppet för konsekvenser för möblering och arbetsätt i ett bibliotek m.m. (Från medieplanering till verksamhetsutveckling, Btj förlag).
- vi vände och vred på literacybegreppet – hur kopplar man t.ex. litteracitet till bibliotekets verksamhet för de små barnen? (Literacy, Carina Fast)
- hur arbetar vi med målgruppen barn med behov av anpassade medier (Olika sätt att läsa, Btj förlag)
- hur många flerspråkiga barn finns i kommunen och hur arbetar vi för att stödja dessa barns språkliga och personliga utveckling (Flerspråkighet i förskolan, Susanne Benckert och Språk som rikedom, Lena Lundgren).

Mindre projektgrupp

Mellan träffarna pågick läsning av böckerna och genomförande av uppgifterna (läxor) på det egna biblioteket. Barnbibliotekspersonalen deltog engagerat, som mest var vi 15-16 personer

på resan mellan mars och december, då en mindre projektgrupp bildades. Före och under tiden förankrades arbetet och senare projektansökan hos respektive bibliotekschef/ansvarig.

Projektgruppen har bestått av/ består av Johan Sundlöf Valdemarsviks bibliotek, Johanna Hellstrand Söderköpings stadsbibliotek, Lovisa Sundin Finspångs bibliotek, Stina Sigurdsson, Ninni Söderberg och Ingrid Loeld Rasch (tidigare Marianne Lindberg) Norrköpings stadsbibliotek och Annika Holmén Länsbibliotek Östergötland.

Under våren 2011 började diskussionerna fram och tillbaka i projektgruppen. Samtidigt utvecklades skrivsidan SQUOOSH inom projektet Bokens alla sidor. Till sist kom någon i gruppen med förslaget att vi naturligtvis ska arbeta vidare med att utveckla det lässtimulerande arbetet med skrivande på biblioteken och bl. a. använda oss av www.squoosh.se

Projektets idé

I oktober skickades projektansökan för "Skriv överallt – squoosha vidare!" in till Kulturrådet. Detta är projektets idé:

"Sex bibliotek i fyra kommuner samarbetar kring ungdomars skrivande. Ungdomar bjuds in till skrivarcirklar på biblioteken. Utifrån ungdomarnas önskemål/delaktighet formar varje grupp sin inriktning på projektet. Det skapas möjligheter till möten mellan ungdomarna i de olika cirkelarna, t.ex. skrivarläger,

men också på webben. Olika kulturaktörer som skrivarpedagog, författare, låtskrivare och filmskapare engageras. Förutom traditionella verktyg för skrivande testas vi mobiltelefoner, pekplattor, portabla datastudios, sociala medier och utvecklar Squoosh med mer interaktivitet. Slutprodukten kan bli böcker om så önskas, annars är vi öppna för ungdomarnas egna idéer"/.../

I ansökan trycker vi extra starkt på ungdomarnas delaktighet och möjlighet att påverka processen i projektet. Det blir också en utmaning att hitta intresserade ungdomar, men det hindrar oss inte.

FOTNOT

Kulturrådets beviljade den 6 december 400 000 kronor till Skriv överallt-projektet för att främja läsning med ett eget skapande som grund.

I nummer tio 2011 av tidningen Glitter tipsade en läsare om Squoosh.

Motala prisas för morgongymna och trivsselfaktor

Dubbelt lönande morgongymna med från vänster längst fram: Helena Agnemar, Malin Wahlberg, Anne-Lie Guldstrand, bakom Ann-Helen Broomé, Tonny Henriksson och Barbro Alexandersson. Foto: Inger Hollström Flies.

Motala kommun utser årligen "Årets Hälsoarbetsplats" och 2011 års pristagare blev Motala bibliotek . Vi finns på nästan 20 arbetsställen, inklusive skolbiblioteken. Alla träffas inte så ofta, men vi arbetar ju tillsammans och med samma saker, så det gäller att känna tillit och förstå varandras arbetsuppgifter.

Speciellt nu, när vi arbetar för att få med allt in i Götabiblioteken på rätt sätt, är det arbetskrävande. Det är en period som kräver samarbete men ändå andas framtid.

Hälsopriset delades ut vid en föreläsning med Tina Törner under en novembervecka när all personal gavs möjlighet lyssna på olika föreläsare. De talade om kost, motion, personlig utveckling, hälsa, livsstilsval och liknande.

Positiv arbetsmiljö

Personalnämndens motiv till utnämningen lyder:

"Med stort engagemang och i enlighet med Motala kommuns mål om en hälsofrämjande arbetsplats arbetar Motala Bibliotek aktivt med att integrera hälsa i det dagliga arbetet. Genom ett brett utbud av aktiviteter och hälsosatsningar skapas en positiv arbetsmiljö, där medarbetare blir delaktiga och känner gemenskap."

Personalenheten och personalklubben ordnar många aktiviteter under året där de anställda kan delta i lag eller enskilt. Bibliotekets personal har varit med, och även ordnat egna trevligheter. En majkväll vandrade vi t. ex. bland konvaljer och gullvivor i parken vid Ulfåsa slott med "slottsfrun" som guide. Tidigare åkte vi go-cart och hade också en spakväll. Under hösten besökte vi "Teater Mitt I Maten i Vadstena" – kultur, mat och skratt i ett.

Bensprattel

På huvudbiblioteket bensprattlas det bland bokvagnarna tre gånger i veckan – i den morgongympan behöver ingen vara bäst! Och i fikarummet väntar färsk frukt av varierande slag. När arbetsinsatsen kräver exceptionellt av oss, när vi måste hjälpas åt extra

mycket, är det viktigt och nödvändigt att man trivs med varandra. Liksom att vi också kan skratta tillsammans och accepterar att vi kan olika saker, att vi är olika.

I vårt tack till personalnämnden framhöll vi våra tre mycket aktiva hälsoombud Lena Nyhlén, Inger Grönqvist och Carina Bergman. De ordnar aktiviteter och puffar på oss, precis som vår chef Helena Agnemar, som inte bangar för att delta.

20 000 kronor

Priset består av ett fint diplom som ska förstoras och finnas i entrén för att visa besökarna att vi verkligen försöker vara så friska som möjligt. Dessutom fick vi en stooooor check på 20 000 kronor or som vi får att göra något hälsofrämjande för. Förslagslådan väntar nu på förslagslapparna.

Jag gillar att ha arbetskamrater, som värnar varandra, som hjälps åt och som skrattar tillsammans – och precis så har vi det här på Motala Bibliotek. Och dessutom 20 000 kronor - bara till oss!

Boxholms bibliotek var på plats när världens största lanparty slog rekord

Text och bild: Gen Larsson, Boxholms bibliotek

Dreamhack slog rekord igen! Arrangörerna räknar med att drygt 20 000 människor besökte de fyra festivaldagarna i slutet av november. Boxholms bibliotek fick en plats i Länsbibliotek Jönköpings monter tillsammans med andra bibliotek och olika kulturinstitutioner från Jönköpings län.

Dreamhack är ett kulturevenemang som lockar både amatörer och heltidsproffs inom dataspel från hela världen. Festivalen arrangeras i Elmiäs lokaler i Jönköping och lockade rekordpublik i år. Nu har även Boxholms bibliotek deltagit i det som är världens största lanparty och det var en otroligt häftigt och lärorik upplevelse.

Det var fascinerande att se så många ungdomar och så många datorer på en

och samma gång. Det spelades, kolades på film och surfades. Trots att en hel del ungdomar från Boxholm fanns på plats hade vi inte turen att stöta på en enda av dem. Festivalen är stor! Mycket större än man kan tänka sig. Hit borde alla föräldrar, politiker, skol- och biblioteksmänniskor ta sig om de har möjlighet.

Kulturen goes Dreamhack

Jönköpings länsbibliotek har tillsammans med andra kulturinstitutioner deltagit i Dreamhack under några år. I årets monter "Kulturen goes Dreamhack" fanns representanter för Hemslöjden, Film i Jönköpings län och läns museet med flera. Deltagande bibliotek var förutom Jönköping, Vaggeryd, Tranås, Värnamo och Boxholm.

Mycket att göra

Det fanns mycket för ungdomarna att göra i monter. På fredagen fanns Tranås Warhammer-förening på plats och då kunde den som ville måla sin

egen krigare och pröva på att spela. Den som ville göra en pärlplatta, virka eller väva ett armband fick hjälp av duktiga medarbetare från hemslöjden. Något som var mycket populärt var att göra en egen pin i Länsbibliotekets "knappmaskin". Biblioteken delade ut godis och böcker och fick också chans till ett och annat boksamtal.

Förutom alla ungdomar som deltog i spelfestivalen kom det väldigt många besökare i alla åldrar. Det var många som tyckte det var kul med ett anorlunda inslag som vår kulturmonter. Bland övriga utställare, förutom dataspelsföretagen, märktes olika högskolor, Posten, Försvarsmakten med mera.

Ofta undrar vi på biblioteken var alla ungdomar är. Ja, på Dreamhack till exempel!!

Läs mer om Dreamhack:
<http://www.dreamhack.se>

Unga tycker till om bibblan i Mjölby

Text: Birgitta Hellman Magnusson, bibliotekschef Mjölby

Mer liv i biblioteket! Det borde bli lite mer modernt. Locka med lite mer design och inredning där inne. Roligare ungdomsböcker! Låna ut skräckfilm! Fler datorer! Öppna ett internetcafé på bibblan! Mer reklam om vad som finns, och vad man kan göra där! Synas mer, visa att det faktiskt kan bli roligare!

Så kan Mjölby bibliotek bli mer attraktivt för ungdomar, tror ungdomarna själva. Det framgår av svaren på en ungdomsenkät som gjordes i somras.

Totalt 125 ungdomar i åldern 13-20 år ställde upp och svarade på en enkät om bibliotekets verksamhet.

De intervjuades av Martina Shlimon, 18 år, och Elsa Jarebäck, 17 år, som feriearbetade på biblioteket under tre veckor i somras. Deras uppgift var att ta reda på vad ungdomarna tycker om biblioteket, och hur man skulle kunna locka ännu fler unga besökare.

Hälften är aldrig där

Nio av tio svarar att de har ett lånekort, men det är endast en tredjedel som säger att de besöker biblioteket regelbundet. Nästan hälften är aldrig där! Men de skulle vilja göra en massa olika saker på biblioteket.

Förutom att låna böcker skulle de vilja kunna låna film och musik samt använda datorer, sitta där och plugga och kunna boka ett eget studierum. Åtta av tio säger att de skulle vilja ha hjälp av personalen för att få tips på bra böcker, musik och filmer.

Så här svarar de på vad som är det bästa med biblioteket, vad som är mindre bra, och hur biblioteket skulle kunna bli ännu bättre för ungdomar.

Det bästa och mindre bra

Vad är det bästa med biblioteket?

- Böckerna är det bästa.
- Att man kan låna många fantasyböcker.
- Det erbjuds mycket, bra personal och att mycket är gratis.
- Spela dator, läsa och spela schack är nog det bästa med biblioteket.
- Man får bra hjälp när man frågar efter det.
- Möjligheten att bara sitta och ta det lugnt.
- Det är frivilligt att gå dit, inget tvång.

Martina Shlimon, 18 år, till vänster, och Elsa Jarebäck, 17 år, intervjuade 125 ungdomar om vad de tycker om Mjölby bibliotek. Foto: Birgitta Hellman Magnusson

Vad är mindre bra med biblioteket?

- Det är tråkigt i biblioteket.
- Att man måste vara tyst.
- Skrikiga småbarn som stör.
- Dåliga sittplatser.
- Svårt att hitta böcker man letar efter.
- Biblioteket stänger för tidigt.

Mycket kan bli bättre

Hur skulle biblioteket kunna bli ännu bättre för ungdomar?

- Det borde bli mer modernt, locka med lite design.
- Mer liv i biblioteket.
- Lite mer roliga böcker.
- Mer information om ungdomsböcker.
- Genom att ha olika avdelningar så att man kan hitta lättare.
- Fler datorer, mer faktaböcker och studentlitteratur.
- Låna ut skräckfilm.
- Öppna ett internetcafé.

- Rikta sig mot unga, kanske få dit en känd bra författare.
- Få det att vara tyst på biblioteket.
- Mer reklam om biblioteket.
- Mer information om vad man kan göra på biblioteket.
- Visa att det faktiskt kan bli roligare.

Handlingsprogram

Hur ska vi nu gå vidare? Under hösten har personalen tagit fram ett förslag till handlingsprogram för hur ungdomsverksamheten skulle kunna utvecklas. En fokusgrupp har hållits med några ungdomar under december. Beslut har också fattats om att en nyanställd bibliotekarie får sex timmar i sin tjänst för att planera och bygga upp ungdomsverksamheten på Mjölby bibliotek. Vi hoppas kunna hålla dialogen levande med de ungdomar som vi har fått kontakt med tack vare ungdomsenkäten.

Vem vinner?

Text: Annika Holmén, Länsbibliotek Östergötland

Andrea, Anna, Emma, Jens, Jonna, Maja, Nea, Peter, Tove eller Victor – vem ska det bli?

Omröstningen i 2011 års novelltävling pågår för fullt på Unga berättarens webbsida: www.ungaberattare.se.

Sista röstdatum är 31 december. Den 8 december hade 428 personer röstat, men det är nu på slutet det avgörs. Den 16 januari vet vi vem som blev 2011 års skivstipendiat.

I år är det sjätte året som tävlingen ordnas. Många unga människor har skickat in fantastiska bidrag under åren som gått. Nytt för i år är att vi sänkte åldersintervallet till mellan sexton och trettio år. Genast kom flera bidrag in från ungdomar i gymnasieåldern, vilket var tanken.

Novellerna som kommer in bedöms av en jury. I år har juryn bestått av författarna Ola Klippvik och Maria Fagerberg, Lisa Ekman Norrköpings stadsbibliotek, Kim Ekerstad Linköpings stadsbibliotek och Mattias Ahlén Film i Öst.

Av de 38 bidragen som kom in till tävlingen i augusti, gjorde juryn efter noggrann läsning och bedömning ett urval på 10 stycken. Juryn har gjort sitt, nu är det dags för läsarna att rösta fram sin favorit!

10 vinnare - 10 starka läsoplevelser

**LÄS & RÖSTA
PÅ DIN FAVORIT!**

UNGA BERÄTTARE

Hela länets novelltävling!
www.ungaberattare.se
Sista röstdatum 31/12 2011